

Mircea Bârsilă – 65

BIO-BIBLIOGRAFIE

S-a născut la 19 octombrie 1952, în satul Cârciu, comuna Văgiulești, județul Gorj. Are un frate și două surori. Mircea și Sofia sunt gemeni. A absolvit Liceul teoretic „Traian Doda” din Caransebeș. A debutat cu poezie, în ziarul județean „Flamura” din Caraș-Severin. În primii doi ani de liceu a fost coleg – de internat – cu poetul Octavian Doclin. A făcut armata la grăniceri. În 1978 a absolvit cursurile (la zi) ale Facultății de Filologie a Universității din Timișoara, secția Română- Latină. Vreme de doi ani (1976-1978) a fost președintele Cenaclului literar „Pavel Dan” al Centrului Universitar Timișoara. A fost prieten la cataramă cu poetul Ion Monoran (cel care a aprins scânteia Revoluției, oprind tramvaiele, în Piața Maria). Împreună cu Ion Monoran și Adrian Derlea a întemeiat, în cadrul opzecismului încă incipient pe atunci, o efemeră mișcare literară numită „Monodorsilism”. Deși a terminat Facultatea cu media 9,30, a fost repartizat ca profesor – dată fiind criza de posturi mediul urban – în localitatea Independența, Județul Călărași. În 1982, pe când era profesor aici, i-a apărut volumul de debut *Obrazul celălalt al Lunii* (în urma câștigării concursului de debut organizat de Editura „Albatros”) În aceeași zonă făceau naveta – de la București – poeții Matei Vișniec și Mariana Marin. Spre a se muta în Argeș (de unde era soția sa), Mircea Bârsilă a fost nevoit să-și caute, în 1985, o slujbă care nu avea nici o tangență cu învățământul. Mai exact, cei din conducerea Inspectoratului de Învățământ Argeș i-au spus că nu-i poate primi în sistemul județean al învățământului pe amândoi: și pe el, și pe soția sa. Așa a ajuns Mircea Bârsilă în funcția de Șef al Inspectoratului Pitești al Uniunii Compozitorilor din România, o funcție bănoasă, dar care implica faptul că în cartea sa de muncă apăreau cuvintele: lucrător gestionar”. Din 1991, a fost, vreme de doi ani, director al Casei de Cultură din Curtea de Argeș. Alte slujbe: redactor la revista „Calende”, secretar literar al Teatrului „Al.Davila”. A obținut Doctoratul în Literatură, în anul 2000. În prezent este Profesor universitar dr. la Facultatea de Litere a Universității Pitești, unde a susținut încă din 1994 cursuri și seminarii. Are un copil eminent (Claudiu), care este medic rezident. Mircea Bârsilă nu a fost membru al P.C.R și nici informator.

Cărți publicate:

Obrazul celălalt al Lunii, Ed. Albatros, București, 1982 ;
Argint galben, Ed. Albatros, București, 1988;
Scutul lui Perseu, Ed. Vlasie, Pitești, 1993;
Fecioara divină și cerbul, Ed. Calende, Pitești, 1994;
O linie aproape neagră, Ed. AMB, București, 2000;
Dimensiunea ludică a poeziei lui Nichita Stănescu, Ed. Paralela 45, Pitești, 2001,
Lecturi, Ed. Calende, Pitești, 2001;
Acordeonul soarelui, Ed. Paralela 45, Pitești, 2001;
Anotimpurile unui cătun, Ed. Paralela 45, Pitești, 2003;
Introducere în poetica lui Nichita Stănescu, Ed. Paralela 45, Pitești, 2006;

Poeți contemporani. Generația 80 (I), Ed. Paralela 45, Pitești, 2006;
O linie aproape neagră/ Une ligne presque noire, Linda Maria Baros, Ed. AMB, București, colecția Nobel, 2000;
Teme literare, Editura Universității din Pitești, 2009
Monede cu portretul meu, Ed. Pământul, Pitești, 2009 ;
Viața din viața mea, Ed. Cartea Românească, București, 2014
Evaziuni critice, Ed. Tracus Arte, București, 2014
Vârsta de fier în lirica lui Al. Philippide, Ed. Tracus Arte, București, 2014
Sonete desuete, coautor Traian Gărdus Ed. Tracus Arte, București, 2014

Premii

2004: Premiul Filialei Pitești a Uniunii Scriitorilor din România, pentru *Anotimpurile unui cătun*; carte nominalizată la Premiile ASPRO și ale Uniunii Scriitorilor.
 2001: Premiul Asociației București a Uniunii Scriitorilor din România, pentru *O linie aproape neagră*.
 2001: Premiul „Cea mai bună carte de poezia a anului”, pentru aceeași carte, la Festivalul Național de Literatură „Poesis”, Satu Mare. Respectiva carte a fost nominalizată la Premiile Uniunii Scriitorilor.
 2002 : „Premiul pentru eseu” (*Fecioara divină și cerbul*) la Festivalul „Al. Odobescu”, Călărași.
 Marele Premiu la Atelierul Național de Poezie „Serile de la Brădiceni”, Târgu Jiu, ediția a VI-a.
 1989 : Premiul revistei „Argeș” pentru *Argint galben*
 1980 : Premiul I la Festivalul Național al Cenaclurilor Litere organizat de Uniunea Scriitorilor, Focșani;
 1978 : Premiul I, la secția Poezie, Festivalul Național al Artei Studentești, Craiova.
 2010: Premiul pentru poezie al revistei *Viața Românească*.
 2015: Marele premiu pentru poezie la Festivalul Internațional „Tudor Arghezi” Târgu Jiu.
 2015: Premiul de poezie al revistei *Lucașfărul de dimineață*.
 2015: Premiul de poezie al revistei *Convorbiri literare*.
 2016: Premiul Cunună de Aur de la Turnirul de poezie de la Neptun.

Antologii: Este prezent în antologia poeziei românești postbelice apărută, în limba germană, la Berlin, în 1999, cu titlul *Serpentine periculoase* și în antologia de poezie română contemporană *Grădina*, apărută în limba sârbă, la Belgrad, în 2006, *Antologia poezilor tinereții*, Ed. Muzeului Literaturii Române, 2005, realizată de Laurențiu Ulici, *Zone. Prozatori și poeți timișoreni din anii '80 – '90*, Ed. Marineasa, 1997, *Fluturi, păsări, cai*, antologie realizată de Petre Stoica, București 1983, *Zoocalomni*, de Aristide N. Popescu, Ed. Albatros, 1985, *Cântecul patriei*, Ed. Albatros, 1986.

Privirea criticii literare

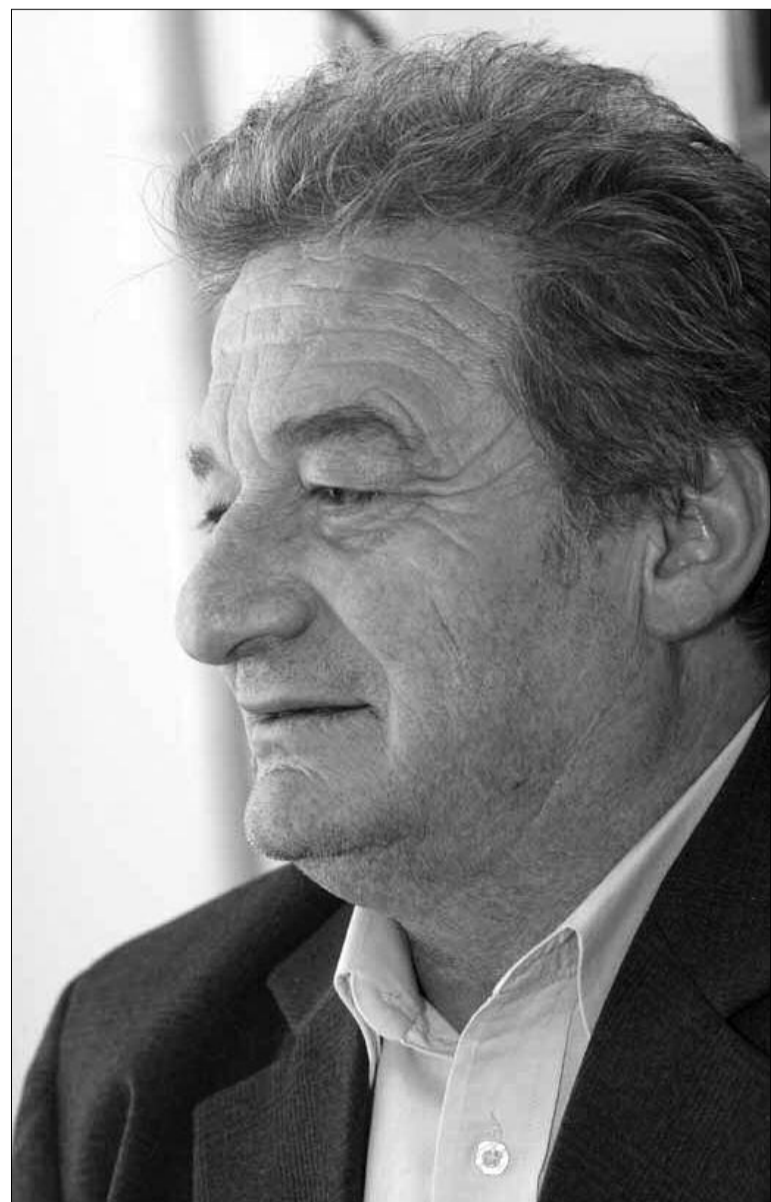
„Poetul și-a găsit identitatea lirică încă de la prima lui carte și a rămas în continuare el însuși, cu o consecvență numai aparent contrazisă de mișcarea de flux și reflux a inspirației. Volumele sale au o impresionantă unitate stilistică și formează un tot, fără să sufere de manierism. Cele mai multe dintre poeme sunt descrieri ale unor peisaje rustice și aduc aminte prin concretețe, prin crearea unei atmosfere lirice încă de la primele versuri de priveliștile lui Fundoianu. Aceleași poeme însă îi pot evoca unui critic literar jocul de limpezimi din poezia lui Blaga, întrucât peisajele descrise lasă să se vadă

prin ele, ca și cum ar fi radiografiate de sensibilitatea mistică a poetului. Combinația de realism și spirit vizionar, de pictură (terestră) și muzică (celestă) conferă o ireductibilă originalitate poeziei lui Mircea Bârsilă”.

Alex Ștefănescu, *Istoria literaturii române contemporane, 1941- 2000*, Ed. Mașina de Scris, București, 2005

„Cu o intuiție sigură a echilibrului dintre monoptonie și tensiune, cu o știință naturală (dar, în realitate, de mare rafinament) a proiectării misterului, niciodată devenit straniu,

în orizontul rustic, poetul acesta întrevide printre detaliile concrete ale vieții și identitatea mistică a lumii, și perspectiva trecerii. Neclare, imprecise, echivoce, semnele pe care le citește poetul în lume transfigurează, în realitate, propriul declin, o existență devenită „ostilă”, „ștearsă”, nu altceva decât „o linie aproape neagră”. O candoare mitică face ca poemele să fie în cele din urmă niște imnuri agonice închinare mamei, iubitei, nopții, toate aceste ipostaze ale mamei universale, moartea. Religiozitatea instinctivă și subconștientă a poetului percepe ritualic semnele care relevă comunicarea tainică

Traduceri:

Poeme traduse în limbile germană, sârbă, franceză, engleză și italiană.

Referințe critice în volume (eseuri, dicționare, istorii literare) :

Alex Ștefănescu, *Istoria literaturii Române 1941- 2000*, Ed. Mașina de scris, București, 2005; Gheorghe Grigurcu, *Poezie românească contemporană, vol I*, Ed. revistei „Convorbiri literare”, Iași, 2000; Radu G. Țeposu, *Istoria întunecatului și grotescului deceniu literar nouă*, Ed. Eminescu, Laurențiu Ulici, *Prima verba, IV*, Ed. Muzeului Literaturii Române 2004 București, 1993; *Dicționarul General al Literaturii române editat de Academia Română*, vol .I, Ed. Univers Enciclopedic, București, 2004; Aurtel Sasu, *Dicționarul biografic al literaturii române*, vol I. Ed. Paralela 45, Pitești, 2006; Ion Bogdan Lefter, *Scriitori români din anii 80 – 90*, vol .I, Ed. Paralela 45, Pitești, 2000; Nicolae Oprea, *Timpul lecturii*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 2002; Gheorghe Mocuța, *Sistemul modei optzeciste*, Ed. Cartea Românească, București, 2005; Dumitru Chioaru, *Developări în perspectivă*, Ed. Cartea Românească, 2005; Geo Vasile, *Poezia română între milenii*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 2002; Constantin Stan, *Viața ca literatură*, Ed. Pro, București, 2001; Paul Aretzu, *Viziuni critice*, Ed. Ramuri, Craiova, 2005; Radu Voinescu, *Printre primejdiile criticii*, Ed. Pontica, Constanța, 2004; Nicolae Diaconu, *În voia literaturii*, Ed. Fundației „ Constantin Brâncuși”, Tg. Jiu, 2000; George Vulturescu, *Cronicar pe frontiera Poesis*, Princeps Edit, Iași, 2006 Florea Firan, *Profiluri și structuri literare*, Ed. Scrisul românesc, Craiova 2003.

Au scris favorabil despre cărțile sale : Alex Ștefănescu, Valeriu Cristea, Gheorghe Grigurcu, Dan Cristea, Laurențiu Ulici, Cornel Ungureanu, Constantin Hărlav, Valentin F. Mihăescu, Constanța Buzea, George Alboiu, Adrian Păunescu, Al. Piru, Al. Cistelec, Mircea Mihăieș, Nicolae Oprea, Mircea A. Diaconu, Vasile Spiridon, Gheorghe Mocuța, Nicolae Coandă, Alexandru Condeescu, Marian Drăghici, Niculina Oprea, Nicolae Diaconu, Radu Voinescu, Geo Vasile, Lazăr Popescu, Adrian Alui Gheorghe, Gellu Dorian, Tudor Crețu, Bucur Demetrian, G. Vancu, Lucian Scurtu, Octavian Soviany, Daniel Vighi, Marin Ioniță, Ion Popescu- Brădiceni și alții .

Au scris nefavorabil (tendențios, urât): Adina Dinițoiu și Ștefania Ciurea.

Poetul și-a găsit identitatea lirică încă de la prima lui carte și a rămas în continuare el însuși, cu o consecvență numai aparent contrazisă de mișcarea de flux și reflux a inspirației. Volumele sale au o impresionantă unitate stilistică și formează un tot, fără să sufere de manierism. Cele mai multe dintre poeme sunt descrieri ale unor peisaje rustice și aduc aminte prin concretețe, prin crearea unei atmosfere lirice încă de la primele versuri de priveliștile lui Fundoianu.
ALEX Ș.

„De la expresionistii rurali importanți ai generației 60 (Ioan Alexandru, Ion Gheorghe Pituț) n-am mai întâlnit, în poezia românească, versuri mai substanțiale, țâșnite direct din izvorul tainei poporane, decât cele semnate de Mircea Bârsilă.”

GHEORGHE GRIGURCU, România literară, 2001

Nicolae Oprea

Despre poezia lui M. B., în timp

dintre faptele lumii și tocmai de aceea, dintr-o perspectivă aproape panteistă, tonul vag ironic, de rugăciune ori de caldă interogație sceptică, ascunde o tristețe metafizică.

Mircea A. Diaconu, „Convorbiri literare „ nr 7, 2001

„Din lectura cărții *Argint galben* este evident un lucru esențial: Bârsilă continuă experiența poetică a anilor 1960- 1970 și-i demonstrează, de la o înățime maximă, vitalitatea. Poezia lui ne amintește de un fenomen pe care, din zece în zece ani, ne facem că-l uităm: apariția unui poet de excepție are darul să modifice un peisaj literar constituit.”

Constanța Buzea, *Amfiteatru*, 1989

„Dincolo de un sarcasm și de un cinism mai degrabă al retoricii decât al existenței se întrevide o sensibilitate ultragiată. Tentativa de a suprima rigoarea scenariului anamnetic conduce la crearea unui plan paralel, în care proiecțiile lumii arhaice au pătruns în vidul amintirii, devenind, așadar, imagini și cuvinte. Familiaritatea cu practicile magice și ritualuri arhaice formează un cerc hermeneutic care transformă poemul într-o interpretare și ilustrare a unei mitologii a senzualității dezlanțuite”.

Mircea Mihăieș, *Orizont*, 1989

„Jumătate din viața tănuțită a poemelor lui Mircea Bârsilă se desfășoară subliniar sau subteran, clocotind de energii ascunse sau ajunse pe punctul de a face implozie din cauza presiunii exercitate de memoria afectivă. Acesta este obrazul celălalt al poeziei care intră în rezonanță cu acel paysage d’ame pe al cărui efect mizează de obicei poetul; este în același timp simbolul central al unei germinării oarbe, al senzualității nereținute, al bărăganului selenar, al tablourilor austere, al duhului șerpesc din primul volum (*Obrazul celălalt al lunii*, Albatros, 1982), al zestre materne sau al cântării semințelor din *Argint galben* (Albatros, 1988), dar și al unduirilor tot mai elegiace ce susțin mitografia structurilor antropologice din universul poetic al recentului volum. E de mirare cât de puțin circulă numele lui Mircea Bârsilă în gura colegilor de generație chiar dacă până acum criticii i-au consemnat corect căutările”.

Gheorghe Mocuța, *Sistemul poeziei optezeciste*, Ed C.R. 2005

„De la expresionistii rurali importanți ai generației 60 (Ioan Alexandru, Ion Gheorghe Pituț) n-am mai întâlnit, în poezia românească, versuri mai substanțiale, țâșnite direct din izvorul tainei poporane, decât cele semnate de Mircea Bârsilă.”

Gheorghe Grigurcu, *România literară*, 2001

„Poezia, în viziunea lui Mircea Bârsilă, este un tainic amestec de durere și exaltare care are misiunea de a înnobila realitatea cu imagini sacre, oculte, cerești (p. 61). Ceea ce rezultă este o poezie care mitologizează elementele, lumea fenomenală sau secvențele temporale și deopotrivă supradimensionează, în înțelesul de

suprarealitate, înfățișările cotidianului.(...) Zeități și fapte mitologice se amestecă în realitate și o transfigurează, viața secretă a lucrurilor, pe de altă parte, se înalță spre cerul zeilor sau spre bolta lui Dumnezeu. (...). Aceste poeme, cu versuri lungi, fastuoase, în care metafora dă naștere la lanțuri metaforice, și care amintesc pe alocuri de istoriile lui Gellu Naum, îmbină fericit arhaicul rural cu sacrul creștin, mitologia clasică, greco-romană, cu superstiția și alchimia, exprimarea ironic-duioasă cu imaginarul solitudinar suprarealist, totul într-o textură densă și sugestivă ce cântă, în fond, lumea ca univers real și nu mai puțin misterios. Această lume este una de concentrări și depuneri, de încrengături și refracții.”

Dan Cristea, *Lucașfărușul*, 1995

„Mircea Bârsilă desacralizează doar până la un punct lumea satului. Mai bine zis, desacralizează imaginea consacrată de o tradiție poetică, ale cărei ecouri au răzbătut până mai încoace, până la Ioan Alexandru sau Ion Gheorghe. Viziunea domoală, sămănătoristă, sau cea aspră până la atrocitate, expresionistă, sunt pulverizate, mitul rămânând însă, spuneam, intact”.

Daniel Dimitriu, *Convorbiri literare*, 1989

„Mircea Bârsilă face parte din familia „sentimentalilor rafinați ” , cum îl clasifică – parțial adecvat – Radu G. Țeposu în istoria literară a generației (...). El adoptă, în fond, linia clasicizantă a lirismului abstract, redescoperind în mitologia antică și în mythosul autohton resorturile intime ale creației. În sensul acesta, l-aș considera ca un neo-parnasian obsedat de ideea perfecțiunii, dar fără a respecta normele clasice ale artei pure. Întrucât se vedește un constructor exersat de universuri, un explorator asiduu al fondului arhaic, în ipostaza mitografului și liricului expresionist. Nostalgia spațiului originar se traduce printr-o serie de imagini bucolic pastelate, îngemănate cu viziuni hipnografice ușor tenebroase. Percepția alienării prin ruperea de matcă creează în lirica lui Mircea Bârsilă o mare tensiune poetică pe tema eșecului, derivând în negație și disperare lucid controlate

Nicolae Oprea, *Timpul lecturii. Selecție de cronice*, 2002

„Mircea Bârsilă scrie o poezie ca un curs de apa adâncă, de amplă respirație și temerară imagistică: țipetele de sabine în clipa răpirii/ ale întâiilor raze de soare, vitală: „Primăvara cu toate robinetele deschise/ de parcă nu ar mai fi fost/ de o mie de ani primăvară”, și în același timp reflexivă, meditativă, uneori profund melancolică, melancolia trecerii, a extincției inevitabile: „îmi miroase viața / la fel ca lutul sub roata olarului/ când vasul este spre terminare”, grea de materialitate ca „pietroul cât căpățâna de vacă” legat de un capăt al cumpenei și totodată subtil intelectualizată prin simboluri: oul, oglinda, corabia, șarpele, vulturul...”

Laurențiu Ulici, *Contemporanul*, 1989

„Materialitatea versurilor, remarcată în primul rând de Alex Ștefănescu, are fluiditate și transparență și e acționată într-o manieră

electrică, poemele fiind adesea antrenate într-un vertij imaginar pe care retorica îl însoțește nu numai fără poticneli, ci și cu vădită voluptate. Tăietura lor nu e atât de vehementă, Mircea Bârsilă etalând un simț aparte al apocalipticului și promovând imaginarul la modul catastrofic. Subtilitățile și nuanțele își pierd delicatețea în limbajul său frust și imperativ, explodând ca niște evenimente și ținând nervul poetic într-o continuă flamă.”

Al. Cistelecan, *Vatra*, 1989.

„Mircea Bârsilă este un remarcabil poet al începuturilor, al vieții care palpită în strălucirea soarelui și plânsul prigoțiilor, în zborul păsărilor sau în mișcarea tandră a șopârlei. Lumea reclădită prin cuvânt comunică stări afective într-un limbaj al invocației imnice, al odei anotimpului solar. În lumea în care poetul descifrează limba păsărilor, zeii și-au întors fața către oameni, iar inocența mitului poate să vestească un nou început”.

Bucur Demetrian, *Ramuri*, 2001

„O linie aproape neagră este o carte remarcabilă, una din cele mai semnificative apariții din ultimul deceniu, senină, disperată, maiestruoasă, atât de departe de violența tinichelilor ce se agită azi în câmpul poeziei: „Trist, foarte trist, tot mai vechi decât mine tristețile mele/ și decât punctul în care memoria noastră – a celor vii- / se unește cu memoria îngreunată de ploaie a lemnelor./ Nu mai lipsesc decât vânătorii: niște vânători/ în haine cernite- în robe – veniți, călare, de departe/ printre liliecii din peșteri. Halucinații. Exagerări”.

Constantin Stan, *Viața ca literatură*, 2001

„O mențiune aparte merită discursul liric de mare rafinament imagistic al lui Mircea Bârsilă, nou „miliardar de imagini”, ca pe vremuri Ilarie Voronca, numai că deloc interesat de „ritmul epocii”, ci întors, dimpotrivă, cu o emoție profundă, către miracolul mereu redescoperit al lumii simple, elementare.

Datul livresc, prezent adesea în versuri, apare acolo parcă pentru a spori pregnanța senzației fragede, ca un element oarecum auxiliar, astfel încât dimensiunea „intelectuală” a sintaxei poemului nu apare deloc constrângătoare și sterilizantă pentru tandrețea de sorginte franciscană a întâmpinării lumii.”

Ion Pop, prefață la *Poeți din Banat. Cele mai frumoase poezii*, Editura Brumar, Timișoara, 2011

„În anul de grație 2015, când Mircea Bârsilă (n.1952) este considerat un mare poet (cred că e un mare poet), când Ion Monorn (1953-1993) are statuie în Parcul Central al Timișorii, când Adrian Derlea (1949-1999) se păstrează doar amintiri vagi, „Norii și peștii”, din volumul *Monede fără chipul meu* (2009), ar putea da imaginea, fie și parțială, a proiectului optzecist. E un bocet al supraviețuitorului.”

Cornel Ungureanu, *Literatura Banatului. Istorie, personalități, contexte*, Editura Brumar, Timișoara, 2015

aniversare

Trăgându-se din stirpea rară a poezilor care își construiesc răbdători destinul, Mircea Bârsilă a debutat la exact treizeci de ani, în penultimul deceniu al mileniului al II-lea, cu volumul *Obrazul celălalt al lunii*. Fără să se grăbească, a publicat în cele trei decenii și ceva petrecute de la debut alte șapte culegeri originale de poeme: *Argint galben* (1988), *Scutul lui Perseu* (1993), *O linie aproape neagră/ Une ligne presque noire* (2000), *Acordeonul soarelui* (antologie, 2001), *Anotimpurile unui cătun* (2003); *Monede cu portretul meu*(2009) și *Viața din viața mea* (2014). În planul simultan al carierei universitare a publicat culegeri substanțiale de studii de mitologie literară (*Fecioara divină și cerbul*) sau despre poezia contemporană: *Dimensiunea ludică a poeziei lui Nichita Stănescu, Vârsta de fier în lirica lui Al. Philipidde, Poeți contemporani, Evaziuni critice* și celelalte.

*

(1994)

Este un clasicizant întârziat, fascinat de problematica mithos-ului – s-ar putea spune, la prima impresie, despre Mircea Bârsilă, poet care a debutat în 1982 cu volumul *Obrazul celălalt al Lunii*. O impresie facilitată voluntar prin trimiterea din titlul celui de-al treilea volum, *Scutul lui Perseu* (1993), unde autorul promovează, însă, un proiect artistic diferit de al poezilor mitografi. El invocă numele eroului mitic mai degrabă din considerente de simetrie a discursului. Situează în prim-plan legenda fiului Danaei tocmai pentru a pune în ecuație condiția creatorului care vrea să eludeze realitatea, dar se afundă tot mai adânc în nisipurile ei mișcătoare. Scutul care îl protejează pe Perseu de privirea ucigătoare a Meduzei devine pandantul oglinzii poetice care curbează undele de șoc ale cotidianului agrest, întrucât poezia însăși este

înțeleasă ca fenomen de refracție. Meduzei ca „esență pură” – așa cum apare în excelentul poem *Simetriei negative* – îi corespunde spiritul armonizator care supune existența unei ordini mentale: „O emblemă a esențelor pure: Meduza. Ochiul ei dilatați, decupând un fragment oarecare din existență, / din monotona lui devenire. Ea însăși ucisă de propriile / săgeți ale privirii. De propria sa imagine / răsfrântă în oglinda lui Perseu, în scutul lui Perseu / făurit pentru a separa cele două alterități contopite / într-o inconștient de sine monstruoasă. Pentru / a converti-o pe cea terifiantă în opusul ei. / Pentru a declanșa în urată înfățișare a Meduzei, / eliberând-o de sensurile fugitive – șerpilor și viperele - / o îndurerată frumusețe. O emblemă a esențelor pure / - Meduza – și, în același timp, și a realității scaldate / într-o neagră lumină, într-o veninoasă urățenie.” Se preconizează, în atari condiții, o poetică a contopirii sacrului cu profanul și a simbiozei dintre elementele arhaice

și cele moderne. Proiecția obsesiei thanatice într-un univers liric configurat sub auspiciile lucidității e complinită de incursiunile fertile în straturile permeabile ale memoriei.

Autorul *Scutului lui Perseu* este un visător cu ochii deschiși, îmbătat de splendoarea imaginilor recuperate dintr-un fond ancestral. Stimulat de viziuni hipnagogice, poetul valorifică o serie de reprezentări bucolic-pastelate care exprimă, de fapt, nostalgia spațiului original. În *poemul din vis*, astfel denumit, el resimte „calda chemare a șurelor de paie”, vede cum înfloresc dimitrițele în „poinile natale” și surprinde zborul prepelițelor izgonite din cuiburi, aude femeile din decorul rustic „strigând la boabe gămile, rațele, găștele”, ascultă siderat scârțâitul fântânilor ș.a.m.d. În două poeme îngemănate, *Monotonie* și *Pastel*, este și mai frapant fenomenul acesta al regresivității onirice înspre spațiul matricial. În reveriile nocturne ale paseistului apar tarlale de grâu care trebuie secerate („Iată, nu este vis / în care să nu secerăm, pe ploaie, / mereu și mereu aceeași tarla de grâu”) și se aud aievea foșnetul porumbului și țârăitul greierilor. Ipostaza inițiatului obsedat de origini este asumată în parametrii expresionismului. Înclinația către elementar se va subordona tendinței de determinare a matricei spirituale.

Alimentat de trecutul nebulos și prezentul încărcat de coșmaruri - *repetatele mele coșmaruri cu substrat arhaic*, în enunț poetic -, discursul vizionar și oniric întreține presentimentul unei catastrofe la nivel cosmic derivată din drama personală a artistului. Dispariția tragică apare reflectată într-o serie de imagini stilizate, un fel de iconografie a desprinderii spiritului de substanța pământescă. Desigur, moartea e resimțită cerebral, de unde și frecvența gesturilor hamletiene: poetul se închipuie „ținându-și de plete - în chip de felinar - propria țeastă”; se ivesc femei „purtând pe o tipsie propriul meu cap”; Dumnezeu însuși ține în mână un craniu „pentru a roti astrele” etc. Ilustrativă este această reprezentare emblematică în registrul aproape nichita-stănescian: „Îmi puneam pălăria, în stânga, pe treptele / unei biserici, iar capul, în dreapta. Doi cerșetori / de o para sau mai multe. Între timp, sub un nuc / din care se scuturau frunzele, trupul meu / odihnindu-se. Ce faci acolo? - întreba capul. / Ce faci acolo? - întreba, în momentele de gol, / pălăria. „Asta fac. Nu se vede ce fac? Un duș rece / cu lacrimi”. Și nu știu cine i-a scris mamei să vină / să mă vadă. Să vină să mă ia acasă - și a venit” (*Era prea târziu*). Același motiv poetic e altoit, în altă parte, pe tema *viața e vis* și lumea - scenă de teatru cu un singur actor în ipostaza poetului: „O așteptam printre micile animale de ceață / neliniștite, ale sufletului. Printre orele / care treceau înfășurate în voluri albe și mari. / Și rolul pe care trebuia să-l joc: de inger / târând după el sacul cu manuscrise și mirosul / de lipici al decorului / Și lătrăturile nervoase ale regizorului /.../ O rotundă și imensă / scenă de teatru: fiecare noapte / în care am așteptat-o cu propria-mi tigvă în mână, / iar în cealaltă cu niște flori.” Contrapunctic, va fi îmbrățișată credința în regenerare, într-un poem expresiv, deși cam pletoric, *Ora verde*, unde bucuria renașterii primăvăratică (în spirit macedonskian: „Venii: este atâta lumină / încât se văd înșirate, cum ardeii pe ață, / toate primăverile de până acum. Atâta lumină, / încât fetele se cred, în întregime, niște prisme, / în vârtejul acestei frenetice schimbări a decorului, / în vârtejul acestei frenetice, imense transfigurări”) se confundă cu bucuria rostirii.

Percepția alienării prin ruperea de matcă se convertește, în lirica lui Mircea Bârsilă, în presentimentul ratării sau al încremenirii în

proiect, cum ar spune filosoful. „Mă simt fără rost, / ca un lup de hârtie - mărturisește poetul; sau: Eram tineri / ca niște cai negri pe un câmp de albastrele și alior; Se stinge tot ce e în noi - parcă am fi niște tei cu ferestrele sparte.” Când nu deviază în autoironie („N-am ajuns bine deloc: încă mai sunt viu, / încă mai rup din mine cuvinte. / Și lacrimile mele mai mici decât propriile lor / machete. Micile mele evaziuni. Micile mele adjective / cu efecte retorice”), conștiința eșecului, negația și disperarea sunt temperate printr-un gen de așteptare fatalistă a *crizei de nervi* ca impuls creator: „Mai trist decât mătrăguna. Mai singur decât copacul. / Și felul în care îmi schiopătează, de atâta vreme / sufletul, de parcă într-unul dintre pantofi ar avea / un copil. / În curând voi ajunge și eu printre aceia / pe care numai caii cei albi i-ar mai putea înțelege. / Un bărbat al cărui frunziș este opărit / de propriile lui lacrimi - și care geme prin somn în luptă cu invizibilii șerpi ai lui Laokoon. Atâtea / elanuri sfărâmate: niște hârburi, niște zdrențe / în care sunt îmbrăcate sprieritorile. Atâtea suspinuri / interzise și fiecare amintire la fel de grea / ca o cergă plouată. Mai trist decât mătrăguna. Mai singur decât copacul. Un bărbat în așteptarea oștilor de fier / ale certitudinii. În așteptarea unei crize de nervi / de nestăpănit” (*În așteptare*). Controlându-și „emoția personală”, poetul apelează adesea la simboluri ezoterice și la gestică paradigmatică. Formula lapidară, apoi, nutrită dintr-o spontaneitate întreținută laborios conferă relief plastic unor asemenea versuri sentențios-aforistice: „O, ce poezie această volbură fremătătoare”; „Câtă realitate: atâta utopie”; „Un continent al lămpilor aprinse: amurgul”; „Un vânat prins din nou în capcană: Realitatea”; „și poemul din vis: ultima parte / a unei nave ce se scufundă” etc. Altfel stau lucrurile dacă se aproximează savant sintagme pretențioase precum: „relieful interior al pozitivității vitale” sau „Este ca și cum ar fi cele două triunghiuri din hexagrama lui Solomon.” Dincolo de asemenea frazări cu substrat conceptual, *Scutul lui Perseu* indică o gândire poetică armonizatoare capabilă să-și concretizeze proiectul ambițios.

Imun la tentația cotidianului prozaic, optzecistul Mircea Bârsilă face parte din familia „sentimentalilor rafinați”, cum îl clasifică - parțial adecvat - Radu G. Țeposu în istoria literară a generației, *Istoria tragică & grotescă a întunecatului deceniu literar nouă*. El adoptă, în fond, linia clasicizantă a lirismului abstract, redescoperind în mitologia antică precum și în mithosul autohton resorturile intime ale creației. În sensul acesta, l-aș considera un neo-parnasian obsedat de ideea perfecțiunii, dar fără a respecta normele clasice ale artei pure. Întrucât se vedește un constructor exersat de universuri, un explorator asiduu al fondului arhaic, în ipostaza mitografului și liricului expresionist. Nostalgia spațiului original se traduce printr-o serie de imagini pastelate, îngemănate cu viziuni hipnagogice ușor tenebroase. Percepția alienării prin ruperea de matcă creează în lirica lui Mircea Bârsilă o mare tensiune poetică pe tema eșecului, derivând în negație și disperare lucid controlate. „Iluminările”, comunicate în formule sentențios-aforistice, se întemeiază pe gestică paradigmatică și pe o încrengătură de simboluri ezoterice.

*

Peste un deceniu

Un optzecist atipic în fond, imun la poetica banalului cotidian și a biografismului supralicității de congeneri, Mircea Bârsilă urmărește și concretizează insistent, dar fără grabă, un proiect artistic original,

desolidarizându-se de confrăți prin atitudinea (și imagistica) non-citadină.

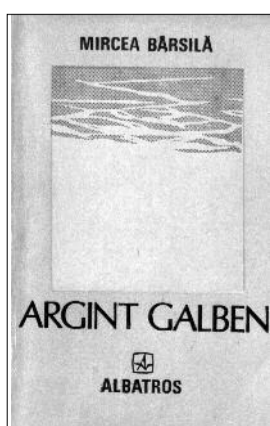
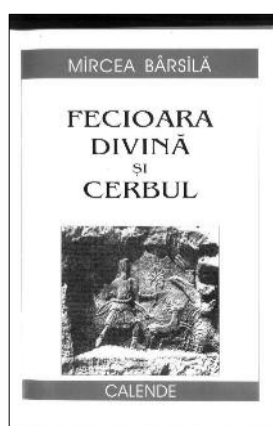
În fapt, fiind vorba despre pendularea eului subiectiv între realitatea urbană și cea rurală. După debutul cu *Obrazul celălalt al Lunii*, a publicat, la intervale mari, alte patru culegeri omogene tematice: *Argint galben*, *Scutul lui Perseu*, *O linie aproape neagră și Acordeonul soarelui*. *Anotimpurile unui cătun* (2003) se înscrie pe aceeași orbită a „îngemănării dintre tradiție și modernitate” - cum remarca altădată Gheorghe Grigurcu -, în registrul unui lirism esențializat însă, întrucât înclinația către elementarul rustic se subordonează tendinței de determinare a matricei spirituale. Iar ipostaza inițiatului obsedat de origini este asumată în parametrii expresionismului.

În *Anotimpurile...*, poetul de spiță optzecistă explorează zona tradițional-arhaică a *cătunului*, percepută ca topos al coabitării sacrului cu profanul, unde devine posibilă simbioza dintre arhăitate și modernitate. Cătunul atemporal („datând dintr-o veche domnie”) apare încremenit în tradiție, aureolat de efigiile străvechii păgâne: „Aici, în acest cătun, / cu șiruri de ardei întinse la uscat, între stâlpii caselor, / și grajduri tencuite pe dinăuntru cu balegă. / dincolo de măștile domestice ale vitelor / pândește, ostilă, străvechea lor stare de sălbăticie”. Este o așezare utopică „la egală distanță de iad și de rai”, în care eul poetic își găsește refugiul, sustrăgându-se civilizației agresiv-dizolvante: „Aceste locuri ale repetatelor mele refugii, / fără băjbăieli și zigzaguri, de parcă aș fi ajutat, în taină, / de cine știe cine - de-o vrăjitoare sau de copilul cel bun / al unei vrăjitoare. Unde mă trag istovit, / sau pur și simplu în semn de protest împotriva acestei / nesăbuite vârste a lumii”. În plan metafizic, cătunul figurează perimetrul magic propice desprinderii de contingent și elanului înălțător: „Un cătun cu vreo șaptezeci și ceva de case / așezate, printre pomi, în formă de potcoavă - o potcoavă pierdută, / o potcoavă enormă - și unde, ori de câte ori mă întorc, / este ca și cum m-aș ridica la cer”. Aici divinitatea coboară aievea printre țărani, în spirit voiculescian (din *Poeme cu ingeri*), acordând sacralitate locului: „și unde însuși Dumnezeu, înfășurat, la fel ca un ulm, în viță sălbatică, / este, în aceste nopți, o prezență terestră”.

În linie confesivă, se revine obsesiv la universul copilăriei, dar nu unul mirobolant, ci marcat de *semne* rău prevestitoare și spaime atavice: „Într-o vară - era pe la sfârșitul lui iulie - am contemplat / împreună cu frații mei ploaia, strânși, unul într-altul-n cadrul / ferestrei de la odaia din față. Răpăia țigla pe casă / de parcă ar fi plouat cu boabe de fasole și fulgera, uneori, / atât de năprasnic și mai ales atât de aproape, încât mă simțeam, / pentru câteva clipe, în adâncul de copil al inimii mele, / un biet șoricel când este alergat prin toate ungherele / spre a fi priment”. Timbrul elegiac este exclus însă, fiindcă nostalgia spațiului-matrice va fi anihilată prin energia rațiunii poetice, controlând sentimentul sau emoția declanșatoare („A fost o vreme / când îmi lăsam creierul să-mi cadă, adesea, în inimă, / ied înecat în lapte, în laptele orfic al inimii”). De această dată, stările sufletești - schimbătoare ca și anotimpurile care marchează existența rurală - nu mai sunt doar echivalente ale lumii exterioare, ci se încarcă profund subiectiv de tragism în relație directă cu absolutul și cosmicul. Până și imaginea emblematică a *mamei* este reînviată prin reacție anti-efemer. În poezia lui Bârsilă ruralitatea, ca suport substanțial al confesiunii, apare în perspectivă iconografică, prinde consistență prin pregnanța unor simboluri ezoterice și gesturi paradigmatică.

Pe fondul unor viziuni onirice torturante („însăpăimântat de repetatul vis în care se face că

Un optzecist atipic în fond, imun la poetica banalului cotidian și a biografismului supralicității de congeneri, Mircea Bârsilă urmărește și concretizează insistent, dar fără grabă, un proiect artistic original, desolidarizându-se de confrăți prin atitudinea (și imagistica) non-citadină.

mă aflu pe patul/ de moarte”), se întreține sentimentul vremelnice, sub obsesia morții. Invocarea psalmică a dumnezeirii („Arată-te, Doamne, arată-te, călare, și pe sângele meu, / într-o frumoasă dimineață de vară. La vârsta mea, / am și eu această pretenție: am cincizeci de ani, Doamne, / am scris și eu niște cărți – și se apropie ziua în care voi intra din nou în schimbul de noapte.”), conduce spre împăcarea cu sine, sub acolada vârstei biologice raportată la metafizic: „Vom pleca. Vom apune. O să ne despărțim, așadar, de noi/ înșine și de întunecatele amintiri ancestrale ce tremură șoricește, / la atingerea luminii, și icnesc, prin ungherele lor, cu icnete/ somnoroase și târzii – de jivină”. Realitatea rurală – din prezentul debusolant al eului poetic sau din amintirea reproductivă – constituie pentru creatorul fundamental, punctul de inițiere a decantării agității vieții interioare, dominată de obscure premoniții și frustrări în relația cu timpul necruțător.

Cu ajutorul stăruitoarelor *amintiri ancestrale* este configurată o lume ce se situează între apolinic și dionisiac. Un univers tragic în fondul său, pe coordonatele căruia calmul viziunii integratoare atenuează turbulența imaginii. În aria interferenței dintre visul armonizator și exaltarea dionisiacă, recursul la mit devine consubstanțial. Iar dualismul discursului este învederat prin densitatea referințelor mitologice: „câmpul vizual al anticei Meduze”, „cățele zeitei Hecate”, „ortacii lui Ulixes” (!) și „însingurata Circe”, „liniștea apolinică a arborilor”, „ireala foarfecă a moirelor”, „Dionysie – zeul cu înfățișare de țap” etc. Se poate spune că, în lirica lui Mircea Bârsilă, elementul apolinic maschează – în accepțiune nietzscheană – elementul primordial dionisiac, derivând (cel din urmă) din teama incomensurabilă a omului în fața aparențelor înșelătoare. Pe lângă mitologizarea realului, originală este, în *Anotimpurile unui cătun*, raportarea post-modernă la cartea scrisă, sub forma incursiunii în spațiul textual: „Mă apropiu de sfârșitul acestei cărți pe care am scris-o / împreună cu becul de șaizeci de wați atârnat de tavan, dar liniștea / nu mi-am aflat-o (...) Această carte / identică, în felul ei, cu o casă acoperită cu adjective, în loc de țigle. / În locul grinzilor: substantive și verbe sticloase pe care albele / furnici din crăpăturile pereților nu vor izbuti niciodată să le prefacă / în făină. Se vede prin ferestre o altă realitate, unde se poate ajunge, / aievea, făcând un singur pas dincolo de pervaz, doar un singur pas” (*Această carte*).

Mircea Bârsilă excelează în formularea aforistică printr-o condensare metaforică de genul: „O pată albastră – cerul. O linie verde sub această pată – arborii”; „O fântână de sânge: taurul”; „Niște pietre ale unei ape secate: fazanii” ș.a. În aceeași măsură se vedește un expert constructor de universuri finite, cu maximă expresivitate. În unitatea indestructibilă din *Anotimpurile unui cătun* distonează doar câteva piese: una imitativ-ludică pe filiera Leonid Dimov (*Bâlci*), alta de factură livrescă, evocându-l pe A.E. Poe (*Nevermore*) și câteva distihuri din *Toamnă*. Exploratorul asiduu al fondului arhaic mitologizat – în dubla ipostază a mitografului și a liricului expresionist – întemeiază un discurs poetic de mare tragism spiritual, nutrit din profunzimea tenebrelor lăuntrice irizate de revelații.

*

După două decenii

A șaptea carte de poezie a lui Mircea Bârsilă – exceptând volumele de studii critice și eseuri – apare abia în 2009, sub titlul de biografie spirituală, *Monede cu portretul meu* (premiat la Concursul național „Literatura modernă”, Pitești, Editura Pământul). Format în climatul de emulație al cenaclurilor studențești timșorene, poetul stabilit finalmente în Pitești se manifestă ca un optzecist neînregimentat unei grupări literare anume, prin prisma tematicii și a opțiunii retorice. Imun la tentația cotidianului prozaic, el adoptă linia clasicizantă a lirismului esențializat prin rafinarea expresiei, redescoperind în mithosul autohton, dar și în mitologia antică, resorturile intime ale creației poetice. În sensul acesta l-aș considera un neo-parnasian obsedat de ideea perfecțiunii, dar fără a respecta, desigur, normele clasice ale artei pure. Întrucât se vedește un constructor exersat de universuri, un

explorator asiduu al fondului arhaic, în ipostaza mitografului și al liricului expresionist.

Monede cu portretul meu este o carte gândită în formula recapitulării poetice, ca un capăt de linie al poetului cincantener, înaintând cu pași mari spre vârsta maturității depline. Sub atari auspicii, sunt încorporate în materia inedită poezii mai vechi în rescriere actuală (*În fiecare seară*, *Thalassa* ș.a.), unele cu titluri schimbate (*Omizi*, *cocoși*, *ciocârlii*, de pildă, reintitulată *Ore de altădată*) sau poeme titulare ale unor cicluri anterioare precum *Acordeonul soarelui* și *O linie aproape neagră* (care nu se regăsesc sub aceste titluri în volumele respective!). Mai apăsător ca altădată, transpare din discursul vizionar al poetului tragismul existenței efemere în registrul contopirii sacrului cu profanul. Autoportretul spiritual prinde contururi, astfel, prin proiecția obsesiei thanatice asupra lumii recuperate din memorie, mai cu seamă prin ochii copilului de odinioară. Cum se vede și din excelentul poem (intitulat în răspăr cu titlul cărții) *Monede fără portretul meu*: „De ce n-ai plecat, suflete, și de ce mai întârzi? / Încă de pe când au înfrunzit plopii / ar fi trebuit să te afli și tu printre umbrele / așteptându-și neliștite, rândul / spre a fi trecute cu luntrea, dincolo. Se întorceau / berzele – a câta oară de la începutul lumii? – și cucii, / când au fost desfăcute nodurile care ne țineau împreună. / Desigur, mi-ai putea spune că mă înșel, / de vreme ce mă simt în continuare cel care am fost / - o găză răpătată noptii de o lampă aprinsă -, / de vreme ce sunt văzut mai departe, seară de seară, / când mama îți strigă de la marginea satului găștele, / zburând și eu cu ele pe câmp. Mi-ai putea spune / că nu-i adevărat – și ce bine ar fi să nu fie adevărat! - / numai că iată: în orice fântână m-aș uita / adâncul ei cerc de apă nu mai poate să fie o monedă / cu portretul meu. De ce n-ai plecat, suflete, / și de ce mai întârzi?”.

Sub „obsesia blondă a morții”, poetul contemporan își decantează tristețea („O nouă specie a tristeții: tristețea banală, cotidiană / de care suntem însoțiți peste tot, în tramvaie, la serviciu”), însingurarea („Adevărata / singurătate începe abia când îți simți aievea prezența / de vită mare și blândă, în apartamentul ticsit cu volume”), presentimentul apusului existențial („Vom pleca, / O să ne despărțim de noi înșine, / Vom apune”) și „repetatele coșmaruri cu substrat arhaic”. Împotriva angoasei care ia amploare în perimetrul citadin, se apelează la imaginile copilăriei (nu totdeauna fericită) din aria rustică: „Chiar așa: mă fac din nou mic / și, vreme de câteva zile, la fel ca în adevărata copilărie, / mă țin de fusta infinită a mamei, seară de seară, / temându-mă să nu cumva să mă răpească și pe mine soarele / când o ia ostent în direcția beznelor”. Priveliștea, trecută prin filtrul implantului cultural, este contrasă din spațiul matricial al Gorjului natal, sub auspiciile candorii redobândite în actul poetic. Privirea poetului ahtiată după frumusețe și puritate, neperturbată în natură, îmbrățișează peisajul, însuflețit de elemente antropomorfe, cu accente jucăușe și naivitate mimată: „Orice copac știe, totuși, prea multe: că domnișoara veveriță / își tratează cu sămburi de alune și de nuci musafirii, / iar printre ei, și fratele meu din lună - / că totul se învârtă, asemenea unei roți dințate, în jurul unui ax, / că aproape toți bărbații de la țară au doar un singur costum / de haine pentru nunți și alte sărbători. / Orice i-ai spune unui copac / este ceva, în mod sigur, deja fumat de el. de la niște copaci / se știe și faptul, spre exemplu, că ochii căprioarelor – aceste declarații ale naturii față de Dumnezeu - / nu ar fi atât de frumoși, / dacă ele nu s-ar gândi la moarte”.

Pe temeiul *crezului* poetic afirmat tranșant, pe coordonate etic-estetice („Cred! /.../ În adevăr. / În frumusețe. În puritate. / În cocoșii revenind, duminica, în zbor, din lumea cealaltă / și - desigur - în pisicile hrănite cu lapte și carne / spre a izgoni șoarecii din subconștientul nostru”), aspectul ludic al viziunii naturiste este susținut, pe alocuri, prin antiteza dintre *vechimea* marcată de veșnicie și autenticitate și prezentul falsificat până la limita *kistch*-ului: „În vechime, când înțărcau ploile, era ucisă de fete / pasărea cerului, o pasăre confecționată din sârme și pene, / iar cerul, / cuprins de milă, începea de îndată să plângă. / În vechime, numele pruncilor erau hotărâte de preot, / aruncând boabe de porumb într-un vas cu apă și numind / la fiecare bob câte un strămoș - /și, după mișcarea grăunțelor în apă, se afla numele / pe

care pruncul trebuia să-l poarte /.../ Acum, ploile au ajuns un singur fenomen meteorologic / - și atât - /și ni se cere să-i aducem noului zeu convenitele osanale, / zeul progresului: un zeu de care ne simțim priviți / la fel ca prin pupilele unui diavol. / Acum numele copiilor sunt preluate din filmele proaste / transmise în sute de episoade la televizor...”.

Dar perspectiva asupra timpului de altădată, coresponzând cu vârsta copilăriei, nu apare defel paseistă și este epurată de tonalitatea idilică. Așa cum într-o *Elegie* sau alta - astfel intitulate, după model nichita-stănescian -, autorul grupajului *Monede*... se manifestă anti-elegiac, în pastelurile configurate realist sau fantastic, altfel spus, procedează ca un anti-pastelist. De cele mai multe ori, tabloul din natură ce frizează idilismul este glisat brusc dinspre imaginea magică spre prozaism, spre grotesc sau monstruos: „Nori anxioși, puși pe gâlceavă // un iepure mort / ciugulit, la marginea unei arături, de coțofene / și de preainvățate ciori / venite să-i ghicească în măruntaie, // o vrăjitoare fierbând, în coliba ei, niște oase magice / într-un ceaur, / o vreme apăsătoare / zornăindu-și peste câmpul înghețat tăcerile // este ceasul când aripile / împovărate de spaimă ale păsărilor / par a trudi la o nouă traducere a aerului sur al fiecărei zile / într-o limbă alcătuită din vocabule sumbre”. Astfel se ajunge ca percepția realului să se realizeze în spiritul suprarealismului într-o suită de poeme, *Oase magice*, *Oră veselă* și, mai cu seamă, *Ferestrele cuiburilor*: „Încep să se joace tramvaiele de-a prinselea prin orașe, / pe rafturile din bucătărie – vechi cercuri de grăsime, / își ține șapca în mână – plopii – cum într-un altar, / rufe – atât de fără de griji – întinse la uscat, pe sârme”.

Ca orice poet cultivat, Mircea Bârsilă resimte intens apăsarea livrescului și nevoia delimitării de modele, cum transpare din poemul cu inflexiuni ludic-ironice *Viața din viața mea* – care anunță excelentul volum omonim din 2014: „De la un copac s-au aflat / atâtea chiar despre mine și despre viața din viața mea, / astfel încât mă tem să nu cumva să mă denunțe, pălăvrăgind, / între altele, și despre versurile care intenționez să le fur / din livada – înconjurată cu sârmă ghimpată și care este păzită / de un urs – a liricii universale, acele versuri de care am nevoie / cum de niște cioburi de cărămidă, pentru a fixa lemnăria / ferestrelor, în golurile aproximative ale zidăriei”. Imposibilitatea de a ieși de sub influența tradiției culturale este asumată la modul responsabil (nu imitativ, ca la alți congeneri care-și ascund sursele livrești) prin trimiteri în motto-uri și dedicații. Ossip Mandelstam, Robert Desnos, Iannis Ritsos și B. Fundoianu sunt câțiva dintre poeții invocați, dar cred că ultimul, poetul româno-francez cu soartă tragică, este cel mai aproape de poetica lui Bârsilă. Mai sunt și alții, nenumiți, precum Ion Vinea, la care poetul optzecist se raportează emulativ cel puțin prin prelucrarea motivului acvatic dezvoltând analogia dintre fântână și mare în registrul mitologic. Și, nu în ultimul rând, Nichita Stănescu, în dimensiunea lui ludică sau a poeziei de cunoaștere. Simptomatic, Mircea Bârsilă universitarul a realizat o remarcabilă teză doctorală despre modelul de generație șaizecistă: *Dimensiunea ludică a poeziei lui Nichita Stănescu*.

În *Monede cu portretul meu* se reconstituie, în fond, itinerarul unui poet anxios și trist aflat în căutarea liniștii și seninătății pentru împlinirea destinului. Imaginile vieții rememorate sunt, însă, impregnate de culoarea pesimismului – cum „ochii de pisică neagră ai anxietății”, în enunț poetic – și întunericul predomină în viziunea cu accente ironice a poetului care se caută, în fapt, pe sine. Până la coborârea în Infern echivalentă cu rătăcirea prin *negrul crâng*: „Alte păduri și alte cătune, până la inexistentul și întunecatul crâng / unde tărâmul acesta, cu iarba tăvălită de ploii / în luna lui mai / și scorburi umplute magic, cu tărâțe sau cu humă, / este prins, în șuruburi, de celălalt: mohorâtul și imaginarul ținut / spre care se îndreaptă, la împlinirea veleatului, sufletul / călăuzit de niște păsări atât de ciudate”. Decupajele întunecate din natură se răsfrâng asupra efigiei poetice, și ea neguroasă, cu contururi vagi sau cețoase („Este greu de rostit cuvântul soare, în întuneric, / de scris despre el – nici atâtea!”). Agresat de absurdul cotidian („cu derutele mele îmbrăcate întotdeauna / în cămăși de noapte sută la sută de

Ca orice poet cultivat, Mircea Bârsilă resimte intens apăsarea livrescului și nevoia delimitării de modele, cum transpare din poemul cu inflexiuni ludic-ironice *Viața din viața mea* – care anunță excelentul volum omonim din 2014...

aniversare

bumbac -/ și câinele din visele tulburi, dadaiste”), poetul apelează, finalmente, la terapeutica onirică: „Uneori, izbutesc să dau înapoi, / la fel ca pe un ceas, realitatea, în vis, / totul devine, așadar, reversibil, / cum anacronica bentiță a mașinii de scris. // Și munții sunt, ca într-o magie, atunci, / niște adâncuri marine întoarse pe dos. / Au cine – mă întreb – le-a măritat cu brazii / și de ce li s-a promis un destin mai frumos?”.

Autoportretul poetului de pe efigia destinului este completat indirect prin interpelarea polemică a semenilor (critici literari, bănuiesc) care îl acuză de anacronism: „Ei spun că sunt demodat: o barieră / în calea progresului / versurile mele / scrise cu litere împletite din cozi de cireșe. // Un obstacol în calea progresului: / rusticul meu obicei / de-a asculta, primăvara, prin martie, brotăcelul / al cărui glas pune din nou în mișcare / enorma elice a lumii. // Uitând cum a fost învins, fără luptă, Poseidon / de zeii

din tabăra adversă, / ei susțin că sunt într-un total anacronic, rugându-l pe Tiresias / să-mi proorocească un sfârșit înșeninat. / O piedică în calea progresului: străvechea credință / în ascunsele puteri ale cuvintelor”. Biografismul mai apăsător din acest volum conduce, uneori, spre instrumentarul postmodernist, cum se întâmplă în poemul *Scăpărați, fulgere*, fundamentat pe autoreferința cu suport ironic: „Scăpărați fulgere, urlați tunete, / deschide-te, cerule, / înainte ca uitatele ziceri / ale profetilor de altădată să se împlinescă. / Are dreptate Mircea Bârsilă / când se arată, uneori, înaintea noastră, cu un picior pe ape și altul în pustiu: // el fulgeră și tună, el fulgeră și tună / și se închină pentru toți la floarea unui cui”. Cert este că lirica lui Mircea Bârsilă, profund originală, se întemeiază pe un complex de tendințe și motive asimilate organic, prelucrate cu rafinament de un poet care nu lasă să se întrevadă în spatele său cărturarul. Estetizarea sau înclinația către expresia de

sinteză se concretizează adesea în formule metaforic-aforistice care maschează și, în aceeași măsură, divulgă realitatea maculată și drama profundă, proiectate pe traseul căutării echilibrului dintre sentiment și rațiune (sau suflet și creier, în termeni poetici).

Premiat de Asociația Scriitorilor din București în 2002, apoi de Filiala Pitești a U.S.R. (numărându-se printre fondatorii ei), distins cu numeroase alte premii de anvergură națională, Mircea Bârsilă se plasează în prim-planul valoric al poeziei contemporane. Nominalizat în 2004 și 2010 la premiile Uniunii Scriitorilor a ieșit, de fiecare dată, pe locul doi. Este neșansa scriitorului din provincie, implicat doar pasager în culisele fenomenului literar contemporan. Recunoașterea valorii indubitabile este certificată (cu palidă compensație) prin selectarea la Gala Națională a poeziei girată de Nicolae Manolescu și încununarea cu laurii Turnirului de Poezie de la Tomis, reprezentând echipa filialelor Pitești-Sibiu.

Marian Drăghici

DEZBLESTEMAREA UNUI MARE POET

Știm, cartea de poezie nu mai face vâlvă, eveniment. Alte valori se macină la moara zilei. Am vrutără capitalism, trăim nineacă în capitalism. Sălbatic! Bestecând, ca autori delirici, complet dezetatezați, liberi și fundamental pauperi. Ai nimănui, asta e sentimentul. Și totuși! Unul din misterele astei nații deopotrivă central-europene și *aux ports de l'Orient*, este că în hotarele ei poezie se scrie vajnic, parcă mai mult ca orișicând. Se scrie mult și se publică și mai mult, în valuri generaționiste (sau nu). În lipsa unei Cărți Românești, a scriitorilor, volume excepționale de versuri apar te miri unde. Tone editează amestecat, Brumar amestecat, și tot așa, Limes, Cartier, Junimea și care mai sunt, obligate să supraviețuiască financiar. Bine că publică. Și bine că această ciudățenie emblematică a plaiurilor mioritice – cartea de poezie –, paște din nimic și se lasă mulsă la standarde curat europene. Nu din 2007 (anul intrării în UE), ci de câteva decenii bune – lăsându-l la timpul lui pe Eminescu –, de la Blaga, Barbu, Bacovia, Arghezi, la Nichita, Sorescu, Mazilescu, Gellu Naum, Cezar Ivănescu, Mircea Ivănescu, Blandiana, Angela Marinescu, Mălăncioiu (în ordine întâmplătoare). Șirul poate continua cu câțiva șaptezeciști ultracunoscuți (vorba vine). Până la optzecistul Mircea Bârsilă, eroul rândurilor de față.

În curând ne vom recunoaște de departe, ca *munții* – suna un vers al meu uitat din cea junete. Îmi cer scuze că-l pomenesc aici, dar mi l-am reamintit brusc, citind și recitind, alb de invidie, *Monede cu portretul meu*. E opul unui mare poet. Un sunet captivant, numai al său, de la primul la ultimul text, imprimă discursului tonalitatea tandru învăluitoare, unitară, recognoscibilă imediat. Citez mai la vale poemul liminar, imm al umilității grandioase, tragic în fond, un solilocviu cu nimic – dacă mi se permite „sacrilegiul” – sub splendoarea *Odeii* (în *metru antic*). Sau a *Lacustrei* bacoviene, poftim! Publicat în *Ziua literară* pe prima pagină a făcut senzație – un entuziast echilibrat ca Ion Mircea avea, mi-aduc aminte, superlative deschise la telefon. În *fiecare seară* sublimază poetica bărsiotă, e psihodrama unicității, a celui – nu se știe de ce –, singur, singur, singur, în această lume de gregarități demonic reciclate. Cu „lampa dată la infinitiv”, postat „fără pricină” la marginea tribului, eul liric respiră un aer de „vechime osândită”, doldora de „sombre taine, incredințate spre păstrare”. Respiră cum respiră, încapsulat în destin, prizonier adică al unui fatum din mitologii balcanic-mediteraneene, supus „zeilor târzii”, temuți ca nemiloși. Forța suflului, amplă, de profet albit cu fața la mume, la copilărie, la „repetatele coșmaruri, cu substrat arhaic, păgân”, e trasă într-o stilistică la voia respirației libere, strunită în buclă circulară, fără rest de efort:

*Puțini, foarte puțini bănuiesc ce înseamnă
să te culci fericind vrăbiile. Cheia răsucită în
ușă de două ori,
lampa dată la infinitiv
și lătrăturile de peste noapte: îndepărtatele
lătrături ale sălbăticiunilor psihopompe.*

*Ferice de vrăbii: n-au zei
și nu le ia niciodată interviuri păianjenul:
uriașul păianjen în caftan egiptean.
Ferice de ele: niște firimituri, niște mici
ancore
ținându-mă, în fiecare seară,
să nu mă arunc pe fereastră - într-un gol și
mai mare.
Lampa dată la infinitiv,
cheia răsucită în ușă de două ori
și repetatele coșmaruri cu substrat arhaic,
păgân:
se face că mi s-a furat din nou colivia
în care îmi țin umbra. Se face că patul în care
dorm
este izbit, toată noaptea, aproape ritmic,
de găleata unei fântâni. Puțini, foarte puțini
bănuiesc
ce înseamnă să te culci fericind vrăbiile:
n-au zei și poate nici nu știu că sunt vii
în această betonieră în care ne învârtește
soarele.*

Tema de bază odată fixată, prin extensie și variațiuni – cu fiecare vers, cu fiecare secvență poetică –, se mai cucerește o câțime de teritoriu ilimitat, se reinstaurează, pe viu, o vâlvă a tradiției ancestrale, imemoriale, densă de vietăți comune drapate în obsesie și arhetip, care absurd terifiante, care, mai ales, galeș înfiorate. La deja citatele lătrături de peste noapte ale sălbăticiunilor psihopompe – care sunt ele, poetul nu ne spune –, se adaugă ici-colo, de un farmec mereu insolit, îngerul cu mustați de pisică, un străbun cu labe de lup în mâncile suflecate ale cămășii, bărboasele joimărițe rostind incantații, o pisică neagră jucând și cântând prin odaie, îmbrăcată în haine gorjonești de femeie, moartea ca gorgonă cu cercei de argint, ca o târfă al cărei halat se desface mereu în fațe, enigmaticul personaj mascat care îi oferă totdeauna poetului flori la ziua de naștere, o caracatiță cu zeci de brațe ce se răsucesc amenințătoare, noapte de noapte, și găfâie în bezna de sub patul poetului, femeia cu zece sâni și tot atâtea ochi, o vrăjitoare fierbând în coliba ei oase magice într-un ceauș, niște răsete grotești, într-un tot hecatite – de femei bătrâne înțepenite între roțile dințate ale timpului, etc.

Fiorul vieții, al unei „realități palpabile” clamate, în plin delir oficial alienant, de Virgil Mazilescu, trece, la Bârsilă, prin Ion Alexandru, Ion Gheorghe, George Alboiu, ca și prin Fundoianu sau Pillat – asimilați de imaginarul poetului optzecist în cheie expresivă proprie, stilistic „răsucită de două ori”, dublu (multiplu) rafinată. Specia aceluia bestiar al aparițiilor din sub/inconșient, „de vis și de coșmar deopotrivă”, e contrabalansată, completată în registru diurn de un inventar prodigios, frust, domestic-natural, plesnind de robustețea existenței concrete: vite, câini, zberetele porcilor grași, în cotețe, visând cum li se pârlește părul lucitor, cu paie; ciocănitorea atârând oglinzi prin arbori, în livezi; ferigile din adâncul memoriei; întunecatul brădet; scorușul, acest arbut morocănos ce crește pe dealuri și care, în mod sigur, dacă ar fi

fost om, ar fi optat pentru cariera de magistrat; poteca lăsată prin porumbii proaspăt prășiți, până la locul acela păzit de un nor nemșcat: cimitirul; mierla și magnolia într-o primăvară lipsită de nimburi, duplicitară, ermetică; un bărbat în așteptarea oștilor de fier ale certitudinii; o lume unde se plânge cu mult mai mult decât plouă; petrecerea cu măști de animale sălbatică și dansuri licențioase în jurul întunericului atârnat, ritualic, în cârlige, la soare; mirosul peste tot a paie arse, a carne proaspătă de porc sfârâind în tigăi, copii colindând cu steaua, în grupuri mici, venind din întunericul din noi; ceața aproape diavolească a cârciumilor; lauda obsesiei blonde a morții; prospețimea în această lume, de la vicleana frumusețe a fetelor; o pisică neagră întinzându-și gheara spre soare și-un heleșteu ca o valiză plină de lătrături albastre; verdele căutându-și, în zadar, chipul; femeii în rochii vârgate în care se cred niște fumuri înălțându-se leneș la ceruri din hornurile caselor cu marchize de sticlă; străvechea lume a cătunelor, aflată în surpare; garduri și podețe, hornuri și ferestre de care se izbesc la fel ca niște avertismente, insectele nopții și lilieci; fântâna-soră, în care se răsfrânge ca o monedă chipul poetului-copil; stratul de rugăciuni tot mai gros de deasupra acestei lumi; aceiași iepuri care, de veacuri, la aceleași vulpi se închină; turla și cupole trândăvind în aer, o jivină privind cum se leagănă pipirigul sub reflectoarele solare ale zilelor de septembrie; o cățea încercând să mă lingă pe față: oribila tandrețe a fiecărui apus; trece o rădașcă în zbor: este mama? se vede o pădure atârnată la gâtul unei singure păsări: este o vedenie?; s-ar lumina dintr-o dată fața de Hristos chinuit a pământului, dacă s-ar întoarce bunicul; soarele s-a născut o dată cu mine, eu însumi m-am născut o dată cu mine; plase de pescuit azvârlite în apă: capetele noastre în rugăciune aplecate; are dreptate Mircea Bârsilă când se arată uneori înaintea noastră cu un picior pe ape și altul în pustiu, el fulgeră și tună, el fulgeră și tună și se închină pentru toți la floarea unui cui; maică, maică, azi-noapte doi huhurezi te însoțeau pe o cale-ntunecoasă; atâtea lacrimi pe care nu le pot explica decât gropile făcute de micile lor explozii la picioarele lui Dumnezeu, etc., etc.

Un panteism acut, mistic iubitor, cu iuți ecouri livrești și vagi intarsii de creștinătate neconvinsă, planează peste tot. Acest cortegiu liric-fabulatoriu e continuu bransat la duhul de inflexiuni hipnotice al vocii poetului. Describibil acest duh, această voce, prin colocvialitatea repetitivă, ca la vechiul rapsod. Fondul „arhaic, păgân” domină copios scenariul comediei în care bizareria tenebroasă și cotidianul nud, nu o dată hilar, funambulesc, dau în mister inepuizabil, total. Mereu aceeași lume pierdută în timp și recompusă în veșnicie, pe pagină, credibil, în amănunt, cu grația ultimului detaliu de viață cotidiană insinuat, prin nu știu ce savanterie patinată, în text. Citez un poem, nu la întâmplare – e o capodoperă lirică a istoriei satului în modernitatea prefacerilor așa-zis planificate, ineluctabile, parcă fără Dumnezeu: →

Fiorul vieții, al unei „realități palpabile” clamate, în plin delir oficial alienant, de Virgil Mazilescu, trece, la Bârsilă, prin Ion Alexandru, Ion Gheorghe, George Alboiu, ca și prin Fundoianu sau Pillat – asimilați de imaginarul poetului optzecist în cheie expresivă proprie, stilistic „răsucită de două ori”, dublu (multiplu) rafinată.

aniversare

Stăpân pe sunetul său, pe inventarul și teritoriul său, pe viziunea puternic personalizată ce guvernează al său topos, liricul avansează spontan, la Mircea Bârsilă, poem după poem, din soldat cu pixul în mână, nu mareșal – ci, direct imperator...

aniversare

Un vis și un coșmar, deopotrivă. Se făcea că mă aflu într-o luntre, pe-o apă, iar în adâncul acelei ape: o stranie așezare. Un sat gol, fără vite și câini. Un sat fără copii, fără femei, fără babe și orătănii. O așezare pur și simplu moartă. În dreptul unui crap fumuriu se înălța acoperișul cu șapte fețe al casei părintești. Unde înotau un somn burduhănos și o roșioară, mișcând evlavios într-o parte și-n alta din cozi, era biserica – vegheată de câțiva pini fără soț – iar la o sută de metri, sub un șalău hrăpăreț încercând să interogheze niște peștișori speriați: vechea turlă a clopotniței de la intrarea în cimitir. Un vis în care firele roșii ale împlinirii unei uitate dorințe din copilărie – aceea de a mă roti, asemenea unui erete, la amiază, peste acoperișurile pătulelor închiriate de șoareci și ale caselor cu ușile deschise la perete – se împleteau cu cele negre, muiate parcă în smoală, așa cum sunt încurcatele ițe și mreje ale oricărui coșmar. Se făcea că mă aflu într-o luntre – și nici un muget, nici o chemare sau cel puțin un scârțait nervos de fântână, pe două sau mai multe voci, în semn de protest împotriva unui asemenea vis. Un vis și un coșmar deopotrivă. La o sută de metri, sub un șalău hrăpăreț, se afla clopotnița de la intrarea în cimitir. Deasupra cârciumii sclipea o plătică argintie.

Se navetează continuu, întrețesut, dus-întors-dus-în(tre) cele două nivele ale realității, complementare, comunicante, „tărâmul acesta” și „celălalt”, al datului terestru, imediat, și al zării mitului –, ca fiind de fapt unul. La asta e bună poezia, pare să ne spună Mircea Bârsilă, definindu-o ca *singura mea rădăcină, primăvară de primăvară, și totodată singura oglindă – o mică oglindă de buzunar – în care mi s-au arătat, uneori, la fel ca prin ceață, anumite imagini din rai*. E atins aici punctul sensibil, motorul poeziei în discuție, motivația ei primă și ultimă. Raiul, așadar, particula lui originară, unitatea și armonia, nu sunt praf și pulbere, cu totul dispărute, ci numai camuflerate, risipite, decăzute, iar poetul tocmai asta râvnește prin reflectia scrisului, o reabilitare, o reconstrucție, bazată pe acele furtive „anumite imagini”. Epopeea lui Ghilgameș, Cărțile morților, Guènon, Eliade, dar și poveștile și tradițiile imemorabile ale satului trăite în copilărie pe viu, sunt referințe la îndemână. Trecherile de nivel par trombe ritualice, glisări de năzăriri firești, cu nostalgia vârstei aurorale – întâmplată la țară „printre conace boierești părăsite” –, și tânjirea aceea perpetuă după năluca ei în dureroasă, intimă destrămare. „Trista strigare în pustiu” hrănește geniul poetului, fatal idolatru, cu o rară, personală, febricitate a suferinței. O suferință dizolvantă, cu anume rost purificator,

în iubirea pentru *goliciuma tencuită cu ecouri a femeii*, în jindul atroc după aceea com-pătîmire din zbânțuirii să zicem dionisiace, primăvăratice. Și totuși, erotismul ține de senzualitatea jocului, preludiv al rodirii, și-atât, chiar dacă *în fiecare noapte, undeva, în întuneric, sunt femei goale*. Mircea Bârsilă are, și în viață, nu doar în scris, o păgână, în sens eminescian, evlavie direct curtenitoare pentru sexul „slab”, fie acesta încarnat în *chelnerițele tinere și atât de frumoase*, fie în *femeia ocultă/femeia absolută – ascunsă în ele*. Invocația mamei, de fiecare dată memorabilă, tulburătoare, e concurată intens de cultul soarelui, tutelar în lirica de față. Cum spuneam, remisia în vremi și stări diferite e un procedeu navigant omniprezent. Imagini precum cea a copilului ținându-se *de fusta infinită a mamei* sunt parcă restul/rămășița unei foste desfășurări epopeice scufundate, ca integralitate, în uitare, și scoasă la lumina mesei de scris, pe bucăți, acum. Trimiterea la **Fragmentele din regiunea de odinioară**, spune ceva, nu la nivelul imitației bineînțeles, ci al profundității, abisalității acestui tip de trăire lirică. „A fi blestemat să treci prin viață/ cu becul de o mie de wați al poeziei în ochi”, este un distih în spirit *maudit*, sigur i-ar fi plăcut lui Mazilescu. Dar, dacă la Mazilescu „regiunea de odinioară” trasa un simplu fundal epifaniilor textuale, mai degrabă nostalgic-abstract –, la Mircea Bârsilă aceeași entitate metafizică, tărâmul originar, deține contur și identitate precise: e „străvechea lume a cătunelor” pe cale de dispariție sau dispărută deja. Pe scurt –, paseism robust, subintins, de la Mazilescu hăt!, la Eminescu – astfel aș descrie filiația poetului de față. Iată o secvență elocventă cred, una dintre atâtea memorabile: *Chiar așa: mă fac din nou mic și, vreme de câteva zile, /la fel ca în adevărata copilărie,/mă țin de fusta infinită a mamei, seară de seară,/temându-mă să nu cumva să mă răpească și pe mine soarele/când o ia, ostenit, în direcția beznelor*.

Pulsatilă, grea de materialitate, apăsată de întuneric, densă de apucături mentalități precreștine insinuate în postmodernitatea cea mai recentă, lumea acestei viziuni infernale sugerează, înfundat, iminența eschatonului. E starea dominantă, tipică discursului bârsiot. Ca din perspectiva unui „fund de ochi” supradilat, al poetului, se tânjește dureros după lumină: poate lumina astrului zilei, poate – de ce nu? – lumina transsubstanțierii, venirii salutare a lui Crist. Athanorul poetic se presupune a fi legat de bolgii, blestemat. Ritmul emisiei – masiv, aparent aluvionar – apare, dacă ai răbdarea unei lecturi atente, structurat impecabil. Ce vor păți traducătorii lui Bârsilă cu a sa sintaxă, nu e greu de anticipat. La aceste două nivele, cel al vederii atroce și cel al sintaxei laborios structurate, copărtășia, între optzeciști, cu Nichita Danilov, cu Ion Mureșan și Aurel Pantea, este evidentă:

O păstaie din care voi cădea și eu: această lume.
Sfârșitul: cum să-1 respingi,
când el se apropie de tine cu binișorul,
în pofida ochelarilor săi negri!
O lume în care și țurțurii de gheață ai streșinilor
și morții de sub iarbă
unde strigă întruna „lumină, lumină, lumină”
sunt asemenea cifrelor de sub linia unei fracții.
„Lumină, lumină, lumină” – strigă întruna morții sub iarbă.
„Lumină, lumină, lumină” – strigă sămânța,
clocindu-și, în brazdă,

îngânduratul ei centru de greutate. La un singur cuvânt
– lumină –
se reduce vocabularul îngerilor ciopliți, în marmoră,

prin cimitire.
Doar pentru cărțițe lumina este un monstru: un monstru ce se îngrășă cu întunericul lor.
Doar ele se tem de lumină și o detestă și, împreună cu ele, și lilieci: aceste jucării dintr-un petec
de piele și câteva arcuri subțiri de oțel.
Aceste obiecte mecanice – ușoare și simple – zburând în zig-zag, noapte de noapte, printre case.

Stăpân pe *sunetul său*, pe *inventarul și teritoriul său*, pe *viziunea* puternic personalizată ce guvernează al său topos, liricul avansează spontan, la Mircea Bârsilă, poem după poem, din soldat cu pixul în mână, nu mareșal – ci, direct imperator: „împărat-poet”. Care, din sudoarea cuceririlor imaginate – „argint galben” le-a numit odată – își bate nonșalant monedă. O monedă tremurată, reconfigurată, secvențial, poem cu poem, după un portret mereu in/sondabil, viu, netrucat, în mișcare. Și extras crud, proaspăt, din fântâna-soră-oglină-a-lumii. Tentația autodescrierii în varii ipostaze succesive e indenegabilă, și trimite ca splendoare și aplomb, ca virtuozitate a dicțiunii, la trambulindul Nichita „în dulcele stil clasic”:

Sunt cel ce sunt: un brad aplecat peste frumoasa genune dintre sânii unei femei;
mârâie toată noaptea, întăritate, spre mine, imaginarele fiare din oglinzile ei.
Iată-mă strângând în brațe o omidă la marginea încă verde a unei frunze de dud; până și pietrele își întorc, somnoroase, unica lor tristețe, spre sud.
Iată-mă sub chipul unui inorog ținut de-o tânără prințesă, în sclavie.
Sunt, într-adevăr, cel ce sunt: o existență inoxidabilă, sidemie.
O copie - greșită! - a zeului Proteus numit și „Arlechinul” de zeii cei târzii.
A fi un cal, pentru o clipă, în fața unui cal.
A fi un bob de strugure, în fața unei vii.
.....
A fi mereu același, dar sub altă mască, a fi un cal, pentru o clipă, în fața unui cal.
Eu simt cu sângele - vai, mie ! - cel din creier și îmi revin - când sunt îndrăgostit - la normal.

„De-ar putea cineva să mă dezblesteme” invocă undeva poetul. Asta am încercat – și sigur n-am reușit – în aceste rânduri ajunse, slavă Domnului, la capăt. Mai adaugă că volumul însumează fix o sută de poeme, dacă am numărat bine. O sută de monede în aur și argint, adică. Pentru gustul meu de cititor pauper, 80, poate chiar 70, erau de-ajuns! Dar ce spun eu 70: 50, domnule! 33! Exigența, aici, nu are legătură cu anvergura sau valoarea textelor, ci, strict, cu cantitatea de splendoare lirică suportabilă între două coperte.

Dacă *Monede cu portretul meu* ar fi apărut în anii șaiszeci-șaptezeci-optzeci, ce mai glorie pe capul autorului, ce mai critici, ce mai confort social chiar! Așa, trai nineacă, simbolic – ca drepturi ultraimpozitate –, în capitalismul sălbatic. Dar premiile sigur vor veni.

Paul Aretzu

La mulți ani!

De Mircea mă leagă o frumoasă prietenie, precum și o consensualitate în multe domenii. El este un om echilibrat, realizând o punte corectă între tradiționalism și modernitate. Tip blagian (dar de altă factură), iubește spiritualitatea arhaică, gândirea de tip mitic (adică poetică). În scrierile sale ard luminișuri magice. Stăpânește întru totul limba, făcând-o să sune după orchestrația sa bogată, expresivă. Mircea este un apărător al dreptății și moralității, un prieten de nădejde în momentele dificile și solidar în momentele de bucurie. Vârsta de 65 de ani (au mai pățit-o și alții) este a puterii creatoare și a înțelepciunii. Dumnezeu să-l ocrotească, să-i dea sănătate, viață lungă, bucuriile mari.
La mulți și fericiți ani!

Poezia la 50 de ani

La vârstă jubiliară, Mircea Bârsilă publică un volum pe măsură, *Anotimpurile unui cătun* (Editura Paralela 45, Pitești, 2003). Este o poezie densă, culturală, având un puternic caracter inițiativ. Forța ei este dată de o temeinicie constructivă, de întoarcerea la autenticitatea arhetipală, la stratul adânc, poezie antecică, alimentându-se din resurse htonice, fascinată, ca tot ceea ce vine din zona antropologicului. Poetul valorifică nu aspectul morfologic, descriptiv, ci spiritualitatea culturală bogată a arhaicității, provocatoare de revelații. El restaurează nu forma primitivă ci o plenitudine a civilizației în structurile sale arhetipale, ruralitatea în

fondul ei etern.
Johan Huizinga spune în *Homo ludens* că „poet este cel care poate vorbi limba artistică”. Mircea Bârsilă caută acest idiom în chiar poiesisul vorbirii, în semne, simboluri și mituri. Bun cunoscător al limbii, slujește, ca și înaintașii, „un grai pierdut de mult”. Poet orfic, convins de pansemilogia lumii, el comunică simplu cu ființele și cu lucrurile, cu pământul, cu anotimpurile, cu ploaia, cu viii și cu morții, cu grădina. Societatea rurală, pe care o proiectează, evoluează între realismul frust și viziunea fabuloasă, amintind într-un fel de reprezentările lui Marc Chagall: „Iată un stol de rațe sălbatice zburând, cu baltă cu tot, peste case,/ într-o direcție necunoscută: suntem, așadar, în decembrie sau poate/ chiar în ianuarie, într-una din lunile când îngheață,

până la fund,/ apa din bălți și din canalele de irigație. O fântână de sânge: taurul./ Un început – și atât – al frumuseții acestei lumi: realitatea” (*Cuiburi de ciori*). Realitatea, evocată adesea, are însă o valoare relativă, este chiar elementul fragil, repercutant al timpului.

Poezia excelează prin caracterul ei laic, firesc, prin lipsa de solemnitate, emanând totuși arome semantice remanente. Reprezentarea lumii este ritualică, de ordonare simbolică, de intuire a figurilor fundamentale ale imaginarului.

Cătuțul constituie o asemenea figură arhetipală, echivalentă insulei, focar al cosmicității, funcționând paradoxal, substanțială dar izolată, paradizică dar muribundă, trezind nostalgia.

Poetul detaliază, enumeră, panoramează, imbrică părțile, activându-le funcția mitică, ranversează pe neașteptate conexiuni consacrate: sacru-profane, perenitate-vremelnice.

Tema constantă a volumului o constituie timpul care nu este direcționat vectorial, ci se manifestă radial, labirintic, anulând sensurile cronologice, unind moartea cu nașterea, prezentul cu trecutul și cu viitorul, lumea aceasta cu lumea cealaltă. O renovare a timpului prin repetare, prin ritualizare este sugerată chiar de titlurile poemelor: *o noapță toamnă, o nouă dimineață, noaptea de noapte, în fiecare seară, o nouă vară, din asfințit în asfințit*, o tora nesfârșită, pomelnic al timpului arhetipal, horic, rânduit în calendarul creștin. Cronometre vegetale marchează derularea timpului: „Salcâmii, plopii, nucii, merii și vișinii./ Toți arborii, absolut toți arborii/ sunt niște ceasuri obligate să-și arate, în fiecare toamnă, inima” (*O nouă toamnă*). Metafizica timpului însemnează cătuțul cu anotimpuri, morți, epifanii, ilustrând eterna reîntoarcere la structurile arhaice regenerative.

Poetul are impresia că sufletele și-au pierdut sensibilitatea, că s-au astupat cu *pietre și crengi*, că ar trebui sleite, ca fântânile, că omul este prejudiciat de timpul denaturat, care s-a înstrăinat de canonul calendarului. De aceea, deplânge pierderea inocenței mitice, a harului: „Nu mai crede nimeni, de mult, în nimic: în capetele prelungi/ ale cailor – identice, din profil, cu niște cutii de viori –, în icoana pătată de muște, din peretele cuhniei, și, cu atât mai puțin, în fuga din labirinturi. A fost o vreme/ când îmi lăsam și eu creierul să-mi cadă, adesea, în inimă, / ied înecat în lapte, în laptele orfic al inimii./ Repet: nu mai crede/ nimeni, de mult, în nimic” (*Pietre și crengi*). Coborârea creierului în inimă, care îngruentă cu rugăciunea inimii, însemnează întoarcerea la spiritualitatea arhetipală.

Poetul este un hermeneut al stratificărilor, al simbolurilor antropologice ascunse. Sub aspectele actuale ale lumii, el simte mocnind imaginea ancestralității: „Dincolo de măștile domestice ale vitelor/ pândește, ostilă, străvechea stare de sălbăticie” (*O nouă dimineață*). El face o arheologie poetică exfoliind straturile de memorie, smulgând măștile până la chipul autentic.

Imaginea fundamentală a trecerii, a magicelor metamorfoze, a tuturor cascadelor existenței care fac din noaptea zi, din viață moarte, din tinerețe bătrânețe, este contracarată de o altă imagine proprie poetului, cea a unei fecundități generale. Astfel, o viziune holistică, organicistă, face din lume o singură, mare metaforă: „Este imitată, magic, prin unghere,/ în fiecare dimineață, în zori, scoaterea vițelului din vacă” (*O nouă dimineață*). Și evocarea zeiței Hecate dilatată paradoxal fluxul semantic, proiectând o mitologie misterioasă, de *coincidentia oppositorum*, fiind patroană a magiei, a vrăjitoriei, simbol al lumii subpământene, ocrotitoare a nașterilor, a fertilității, reprezentată treimic.

Poezie a firescului, a spațiului domestic în care moțăie adormite simbolurile, se constituie, în subtextualitate, ca o scriere de formă cabalistică în care sunt presărate chei, ce deschid labirinturi. Tot existentul este străbătut de un spiritualism universal, de un soi de animism, personificările fiind puse în funcțiune frecvent: „Uneori bate vântul, alteori plouă./ În poiana din mijlocul satului/ biserica trage să moară, la fel ca o fiară în capcană” (*Octombrie*). Poetul percepe cu sensibilitate stările meteorologice, dându-le o încărcătură afectivă aparte, făcându-le senzori ai trecerii. Continuu, poetul interconstrucționează fenomene exterioare, din natură sau societate, cu stările interioare, de spirit.

Evocarea animalelor domestice, calul, vaca, amintesc de riturile calendaristice de tip agrar sau de riturile de trecere, sugerând fertilitatea, fecunditatea. Ca aliment primordial, este numit laptele matern, reprezentare a regenerării, a imortalității, a curățeniei: „Lapte de mamă, lapte dulce,/ lapte sfânt./ Stau până la gât în lapte, / [...] Spumă de lapte, de lapte de femeie,/ și rotitoare dulbine;/ dacă ar mai fi și mama, tânără, ar trece laptele peste mine” (*Viziune*). Cerbul apare repetat, ca simbol al naturii regenerative, al luminii, al relației cu lumile de sus. El marchează crugul timpului, ciclicitatea anotimpurilor. Măștile, inițiatice, apotropaice, anulând efectele timpului, reprezentând duhuri totemice ale fertilității, acoperă, asemenea cuvintelor, semnificații tainice: „Tot mai există cătune unde fetele sunt cununate – și acum –/ de un preot cu mască de cerb. Unde se cântă, toamnă de toamnă,/ cântece galbene despre grămezile galbene de porumbi/ și cântece roșii despre vinul roșu din butoaie” (*Mască de cerb*).

Poetul resimte și elegia propriei vârste: „Se preschimbe vara vieții mele în toamnă” (*A venit toamna*). El transferă, ritualic, vârtejul anotimpurilor în propria-i biografie. În acest sens, textul capătă funcția unei autoexorcizări, îndepărtând efectele timpului. Folosește repetiții care își imprimă efectele subliminale asupra cititorului. Poetul își evaluează ecartamentul de 50 de ani petrecuți în viață. Cătuțul (în formă de „potcoavă pierdută”, „aceste locuri ale repetatelor mele refugii”, „o mărunță așezare într-o lume ținută în brațe/ de cea veche”) este chiar sinele poetului, în care se află istoria și prezentul, codurile percepțiilor și raționamentelor, începuturile și mormintele, iluminările, schița unei uimitoare experiențe antropologice, anotimpurile acumulate, grila de înțelegere, toate certitudinile: „Iată-mă singur, singur de tot, în punctul în care umilița/ de a ne face că nu înțelegem asemănarea dintre noi și peștișorii/ cu aripi exotice/ mutați mereu dintr-un borcan în altul –/ este una dintre cele mai grele prefăcătorii ale noastre” (*O nouă vară*). În *Fluturii. Norii, Vânățiile pământului, Elegie*, poetul presară premoniții, semne funeste, peceti ale fatalității.

Mircea Bârsilă închide aventura *cărții* ironic, autoreferențial: „Mă apropii de sfârșitul acestei cărți pe care am scris-o/ împreună cu becul de 60 de wați atârnat de tavan,/ dar liniștea nu mi-am aflat-o”. Cartea, „identică, în felul ei, cu o casă acoperită cu adjective, în loc de țigle./ În locul grinzilor: substantive și verbe sticloase [...] Se vede prin ferestre o altă realitate, unde se poate ajunge,/ aieva, făcând un singur pas dincolo de pervaz, doar un singur pas, în direcția tufelor de zmeură – ale grădinii –, de coacăze, de bujori/ și de agrișe” (*Această carte*), habitatul livresc, este calea spre transcendent, este centrul din care se începe ritualul, misterul creației, împărțășirea cu sacrul, repetarea, deci întoarcerea, ieșirea din timp, renovarea universului. Lipsit de patetism, bărbătește, poetul este îmbibat de nostalgia Paradisului, de dorința întoarcerii în început. De fapt, scrierea/facerea cărții a durat de la o iarnă la altă iarnă, adică decursul unui an: „Această carte pe care am început-o iarna,/ când toate fetele trântesc prea tare, în amurg, ușile, și pe care sper/ s-o închei, așa cum mi-am propus, înainte de venirea/ celor doisprezece bărbați, în care se preface, pentru câteva zile, anul”. Cartea încheie timpul trecător și, printr-o întoarcere în arhaicitate, declanșează timpul mitic, netrecător. Poetul recuperează astfel ritualul arhetipal al creației (lumii), el se întoarce la început.

Prin caracteristicile scrisului său, Mircea Bârsilă iese total în afara plutonului poetic postmodernist, definindu-se, prin profunzime, complexitate, culturalitate, printr-un expresionism dramatic dar echilibrat, ca poet orfic.

Un poet al vechimii

Pe monede se imprimă, precum se știe, efigia unui suveran, unui om de stat, unei mari personalități. Dacă admitem că literatura este și ea o monedă (de alt fel), atunci titlul cărții lui Mircea Bârsilă, *Monede cu portretul meu* (Editura Pământul, Pitești, 2009), este unul foarte adecvat. Poezia, ca arta, în general, nu poate ieși din datele biografice ale autorului, este, deci, autoportretistică. În fiecare poem al lui Mircea Bârsilă vom recunoaște oglinzite

trăsăturile sale de identitate (stilistice, tematice, culturale).

Sub aparența unei mari simplități, poezia sa este profundă, metafizică. Ea reunește, prin ecouri repetate, prin suprapuneri (precum cercurile concentrice, când este aruncat un obiect într-o apă), comportamentul habitual al omului, arhetipuri, modele morale tradiționale și, în fine, o revelație sapientă: „Lampa dată la infinitiv,/ cheia răsucită în ușă de două ori/ și repetatele coșmaruri cu substrat arhaic, păgân:/ se face că mi s-a furat din nou colivia/ în care îmi țin umbra. Se face că patul în care dorm/ este izbit, toată noaptea, aproape ritmic,/ de găleata unei fântâni. Puțini, foarte puțini bănuiesc/ ce înseamnă să te culci fericind vrăbiile:/ n-au zei și poate nici nu știu că sunt vii/ în această betonieră în care ne învârtește soarele.” (*În fiecare seară*). Poetul scoate, din adâncimi, structuri regresive, straturi culturale ancestrale, impulsuri naturale, senzații, trăiri, pe care le proiectează într-un prezent etern. Versurile ample, năvala imagistică, mai ales când este evocat calendarul naturii (*prietenuț nostru octombrie*), trezesc în memoria, în ființa noastră, ritmuri impetuoase, nostalgice (asemănătoare celor din concertele lui Vivaldi). Autorul citește lumea printr-o viziune a bonomiei, a familiei, a casei, a armoniilor, a misterelor, prin împerecheri a căror compatibilitate este fabuloasă. Alegoria apare frecvent: „Singurătatea – adevărata singurătate – începe/ abia când îi vezi aieva balegile de vită mare și blândă/ prin apartamentul cu trei camere” (*domnul administrator*). Credința poetului, exprimată explicit, este în realitatea concretă („În șuerul polizoarelor și în mirosul bidoanelor de petrol”, „În aerul proaspăt tras în piept, dimineața,/ la o fereastră ale cărei perdele sunt munții”), în cele ce vor veni, dar încă nu au luat ființă („În tot ce începe să prindă contururi”), în principii („În adevăr./ În frumusețe. În puritate”), în asaltul plămăuirilor abisalității.

Cuvintele, poemele au relief, conțin o rezervă semantică, sunt înconjurate de o aură, asemenea „acelor femei/ ale căror nume încep la o distanță enormă de ele” (*stoluri de păsări*). Mircea Bârsilă știe să dezvolte ritualul unei expresive magii lirice, să găsească incantația potrivită pentru a deschide drumul către o bogată lume fabuloasă. Poezia premonițiilor, foarte prezentă, amintește de lirica blagiană târzie: „Ca mâine, vai, nu vom mai fi,/ e-atât de austeră una dintre Parce! –/ și se aud, aieva, zvonuri tot mai negre/ de bărci fără de vâsle și de arce./ Letale zvonuri! Parcele. Și Caron./ Mai e un an, un veac, o clipă.../ Nu-s drumuri pe acolo și nici roate,/ iar păsării i-ajunge o aripă.” (*zvonuri letale*). Alteori, sassist, exclamă: „Abia aștept să treci, întunecată viață,/ și soarele să tragă între noi perdelele-i de lut” (*întâia fereastră luminată*). Femeia (tânără) este o apariție târzie, care alimentează melancolii, crepuscularități înecate în alcool, contemplații, retractilități, suavități. Se confruntă în poezia sa două vârste culturale: una mitică, plină de vrajă, mocnind în negura istoriei, și alta în care „vechimea [este] osândită”, golită de poezie, îndopată „cu absurdele înțelesuri/ pe care mintea noastră este nevoită să le înghită”. Imaginarul său este îmbogățit prin frecvente asocieri cu o faună miraculoasă, cu o floră simbolică, cu prezența duhurilor, a unor divinități păgâne, aflate într-o deplină simbioză cu omul, suportând deseori mutații, antropomorfizate, zoomorfizate. Sunt evocate practici magice, superstiții, prin toate circulă un flux misterios, dar funcționează și o libertate inventivă debordantă: din realitate, poetul desprinde bucățele mici cu patentul, lacrimile sunt extrase din ochi cu ața, ca dinții de lapte, luna peste oraș este o oaie moartă, în putrefacție, orele însoțite ale zilei sunt asemenea boabelor calde de porumb din pipota unei rațe tăiate, un sat este așezat pe fundul unui lac, printre pești uriași plutitori etc. Mircea Bârsilă este ludic, manifestând o fantezie luxuriantă.

Pentru scriitor, spectacolul existenței este cel din copilărie, cel rememorat, cu fantastice scule de tâmplărie, așezate în magazia de lângă bucătărie, cu centrifuga pentru scos mierea din faguri, cu „paltonul cu guler din blană de veveriță al mamei”, cu oamenii purtând măști, veniți să stropească pomii din livadă, toate acestea învăluite de o puternică trăire afectivă și reprezentând o adevărată matrice (stilistică), o viziune a culturalității universului casnic: „Cum aerul/ când năvălește brusc în horn, la o răscruce de vânt, și face/ să zburcească focul ce părea

aniversare

stins, așa pătrunde, câteodată, / în sufletul meu ostenit, câte o amintire, / de-atunci –” (o casă cu pereții albi). Pentru că iubește natura, ca pe o casă regeneratoare, și pentru „străvechea credință / în ascunsele puteri ale cuvintelor”, este etichetat de unii drept *demodat*. Or, nu moda este criteriul poeziei, ci esteticul. Poezia nu poate avea rețete, nu poate fi exclusivistă. Ea este polimorfă și are o actualitate axiologică perpetuă.

Precum însuși afirmă, într-o *artă poetică*, autorul scoate la iveală „felurite imagini lipsite de corelație, / felurite imagini luate prin surprindere, / cum de lumina unui reflector, în nopțe, / încât nici nu-și dau seama, pe moment,

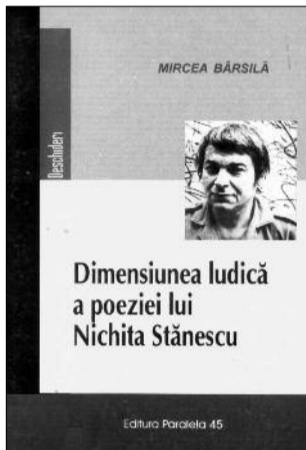
ce se întâmplă”. Desigur, este rostul poeziei să destructureze realitatea și să dezvăluie magia acesteia, părțile ei nevăzute. Nu altfel gândea Blaga („Eu cu lumina mea sporesc a lumii taină”)

Mircea Bârsilă se distinge, prin stilul său, de toată poezia actuală. El creează un univers poetic special, tradiționalist, în bună măsură, având un puternic filon arhaic, în sensul recuperării unui mod de gândire cultural, antropologic, primordial, insistând pe relația nemijlocită cu spiritualitatea naturii, cu întreaga creație, identificându-se cu tipul de om autentic, bucurându-se de viață și de moarte, însă, cum e firesc, dedublat: „Eu: o gură ce vede. El: un ochi care cântă. / [...] /

Se află departe, când îl chem, și apare din senin, / când prezența sa este nedorită sau chiar compromițătoare, / neliniștea mea amestecată cu liniștea și ironiile lui, / din când în când el moare și iarăși învie. / El va fi răstignit. El este vinovatul. / Eu, de foc, într-o casă nelocuită. / El, de ghiță într-o țară cu izvoarele de lână – / și fiecare-i celălalt, în acest joc, / animați amândoi de nevoia de a umple în sine un gol.” (el este vinovatul). În vremurile acestea sărace, vinovat de preaplinul său poetic, Mircea Bârsilă ne oferă monedele / monadele pe care este întipărit chipul său.

Procopie Clonțea

„Este prea poet acest poet atât de înzestrat”*

Cum poate arăta la vârsta de 65 de ani „veșnic tânărul” Mircea Bârsilă, altfel decât un om împlinit (la figurat, vreau să spun) și cu siguranță fericit?

Anii par încremeniți pe fruntea sa mereu încrunțată a mirare și așa pune prinsoare că și-a comentat cu întârziere vârsta rotundă cu obișnuita-i remarcă contemplativă: „Ce chestie interesantă, domnule!”

Împlinit, fără îndoială, după un periplu impresionant: prof.univ.dr. în domeniul literaturii române și conducător de doctorat, critic literar și poet (re)cunoscut, prezent într-o istorie a literaturii române, într-un manual școlar, cât și în volume și reviste literare, deținător al unor premii prestigioase etc.

Întâmplarea face ca poezia „O existență sifidie”, a cărei traducere o

public în prezentul număr al revistei „Argeș”, să o fi regăsit comentată critic în termeni laudativi de către Daniel Cristea-Enache (*Cultura*, aprilie 2010 - internet 19.04.2010) care, în analiza mai largă a volumului „Monede cu portretul meu”, o declară „pronunțat nichitastănesciană (histrionică, spectaculară, cu detentă imaginativă), cu final contaminat de Geo Dumitrescu”.

Și în traducerea mea, pe care i-o dedic aniversar, sper să se regăsească, măcar în parte, talentul și profunzimea acestui „histrionic, spectacular și imaginativ” poet.

* Daniel Cristea-Enache op.cit.

Echivalențe

Mircea Bârsilă – 65 (n. 19 octombrie 1952)

O existență sifidie

Sunt cine sunt; un brad aplecat peste frumoasa genune dintre sânii unei femei; mârâie toată noaptea, întărâtate, imaginarele fiare din oglinzile ei.

Iată-mă strângând în brațe o omidă la marginea încă verde a unei frunze de dud; până și pietrele își întorc, somnoroase, unica lor tristețe, spre sud.

Iată-mă sub chipul unui inorog ținut de-o tânără prințesă, în sclavie. Sunt, într-adevăr, cel ce sunt: o existență inoxidabilă, sifidie.

O copie - greșită! - a zeului Proteus numit și „Arlechinul” de zeii cei târziu. A fi un cal, pentru o clipă, în fața unui cal. A fi un bob de strugure, în fața unei vii.

De mii de ani beau apă din izvoare, așa cum se adapă fiarele cu sânge; un ochi al meu e limpede și râde, iar celălalt - un clopot care plânge.

De ce mă izgoniți cu zbierete subțiri de animale cu copitele crude și mici?

Azi-noapte, m-am trezit din nou cu luna lângă pat: un ochi imens - și genele din fire de-arnici.

A fi mereu același, dar sub altă mască, a fi un cal, pentru o clipă, în fața unui cal. Eu simt cu sângele - vai, mie! - cel din creier și îmi revin - când sunt îndrăgostit - la normal.

A Nacreous Existence

Translated by PROCOPIE CLONȚEA

I am who I am: a fir tree bending Over the beautiful abyss between a woman's breasts; All night long the imaginary beasts in her mirror Are growling at me with vicious unrest.

Here I am, a caterpillar in my arms, On the still green edge of a mulberry leaf; Even the cold stones are sleepily turning To the South their unique deep grief.

Here I am under the guise of a unicorn In bondage held by a princess in her secret parlour

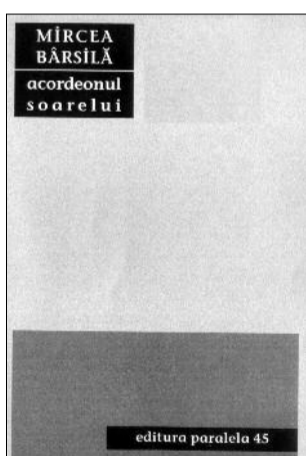
I am indeed who I am: An unoxidable existence of mother-of-pearl colour.

An unsuccessful copy! - of Proteus the god Also called "Arlechino" by the gods of later date. To be a horse, for an instant, in front of a horse, In front of a vineyard to be a grape.

Like beasts which quench their thirst with blood I've drunk water from springs for thousands of years, One of my eyes is laughing most clear The other's a bell which sheds bitter tears.

Why are you chasing me with high-pitched bleats Of tender hoofed animals which still feed on milk? Last night, again I awoke to find the moon by my bed: An enormous eye - with eyelashes made of silk.

To always be the same, under a different mask, To be an animal, in front of an animal. I feel with my blood - poor me! - with that in my brain And, when in love, I come back to normal.

Petru Pistol

Nume de poet

„Numele. Tot ce e mai superficial în om este și mai adânc [...] La Judecata de apoi vei fi chemat după numele tău” (Constantin Noica, *Jurnal de idei*, III, 253).

Cum să nu fii poet când numele tău este Mircea Bârsilă? Să procedăm cu de-amănuntul.

În „sintagma” aceasta onomastică întâlnim - rarisim caz și bine prevestitor! - două interjecții: *cea* și *bâr*. George Călinescu, trecând în revistă realiile poetice, spune despre animalul de povară cu privire blândă că, fiind el „greu de pământ”, este element poetic. Să vorbim despre cea de-a doua interjecție ar fi o întreprindere ingrată; mult mai onest și benefic ar fi să recitim, încă și încă, poemul *Miorita*. Cu interjecțiile nu este de glumit. Ele sunt stimuli în așa măsură, de parcă ar da cu biciul. De altminteri procedează dânsle după cum le dictează numele: *stimulus*, în limba latină, fiind băta cu care păstorul mână vitele *impungându-le, stimulându-le*.

Acesta ar fi filonul bucolic al poeziei lui Mircea Bârsilă.

Următoarele două secvențe ne vorbesc despre partea nobilă, arhondologia poeziei.

Mir, ce cuvânt frumos ne-a dat limba slavă! Numai să știm a-l pune acolo unde trebuie, lângă cine trebuie. (Dar asta-i tocmai măiestria lui Mircea!)

Admirabil tandem sinonimic cu *lume* (din latinescul *lumen*, „lumină”). Mai rămâne, de tot poeticul, *silă*. Faptul că poetul și l-a revendicat cândva ca pseudonim literar este cât se poate de relevant. Plus ascendența sa aristocratică, cu parfumul vremurilor apuse: *taedium vitae*, (poate și) *spleen* ori *nausée*, dar și „tânăra” *akedia* („lehamitea” noastră).

Îi sunt oare de ajuns toate acestea poetului?

Da, cu condiția să nu uităm inefabilul poeziei.

„Altfel spus, acestea sunt niște cuvinte goale”, va spune cititorul. Da, răspund, de vreme ce a vorbi despre poezie, pe lângă neputință, este și o blasfemie. Și, atunci, e preferabilă cacofonia de mai sus.

Variantă de avarie.

Reîncarnați în tuburi reci de orgă / tocmească-și unii limbi de foc bengale, / plesnit în palme de zi mare, morgă, / statui, alămuri, carmen seculare... // Poetul singur sinele-și învață / o lebădă să cânte pe mutește, / o întărâtă, o înfață, o desfață, / dar, dincolo de viață, o iubește! // Iar lebăda se lasă ca din ornic / și se înalță peste toate-n rang, / trecând cuțitul peste un pistolnic, / poetul ea-l dezleagă din tic-tac. (*Poetul singur*)